De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 59. KAAPSTAD, ZATURDAG, 14 DECEMBER 1889. NO. 5,292.

"ZUID AFRIKAAN" ALMANAK.

TEGEN het Nieuwe Jaar zal er een Blad Almanak in verband met de *Zuid Afrikaan* worden uitgegeven. Daarvoor bestemde Advertenties moeten vóór den 15den December worden ingezonden.

HOFMEYR & REGTER.

MUTUAL HALL.

Lessee en Eigenaar de heer LOUIS BRAHAM.
Bestuurder ... de heer FRANK WESTON.
Muziek Directeur... de heer E. ASHLEIGH.

SCHITTERENDE LOOPBAAN VAN

BRAHAM'S EMPIRE MINSTRELS,

In hunne Zeldzame en Prachtige

Soirees D'Ethiope.

TOEGANG KAARTJES:

4s., 2s. en 1s.

Gereserveerde Plaatsen bij DARTER en ZONEN.

600 Extra Vette Kapater Bokken.

OP WOENSDAG,

18 DECEMBER AANST.,

ZULLEN opgemelde Bokken publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Zij zijn in extra conditie en zullen zeker present zijn.

T. J. LOUW, A.zn.

Paarl, 11 Dec. 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

KAAPSCHE AFDEELINGSRAAD.

KIEZERS ROL.

KENNIS wordt hierbij gegeven, in termen van den Afdeelingsraad, Akte No. 40, van 1889, Sectie 20, dat de Kiezers Lijst, voor de Kaapsche Afdeeling nu gereed is, en voor inspectie bij dit Kantoor zal liggen voor een periode van veertien dagen, gedurende Kantoor uren, van af Maandag den 9den December, en dat een Hof zal gehouden worden op Vrijdag den 27sten December aanst., te 10 ure des voormiddags, ten einde eischen en objecties te hooren, en daaromtrent beslissingen te nemen.

Op last,

C. LIND,
Secretaris.

No. 12 Waalstraat, Kaapstad,
7 December 1889.

DENTISTRY.

DR. BERKS T. HUTCHINSON (Doc. Den. Surg., Lic. Den. Surg. Ire.) Tandheelkunde, 2 Nieuwe Straat, Kaapstad; takbesigheid aan de Paarl (Mrs. Kruger's) Speciale besoeken naar Malmesbury (Commercial Hotel), op den eersten Woensdag, Wellington (Commercial Hotel), op den derden Woensdag en Stellenbosch (Mrs. Wiums), den 15den van iedere maand om kunsttanden in te setten, stoppen, uittrekken, ens.

GRAAN ZAKKEN,

2½ N. Tegen laagste Prijzen.

THOMSON, WATSON & Co.

Onderwijzeres Benoodigd,

OP eene aangename Buitenplaats in het district Graaff-Reinet, om aan van 10—15 Kinderen Onderwijs te geven in Engelsch, Hollandsch, Muziek en Handwerk. Salaris £60 per jaar met Vrije Kost en Inwoning. Applicaties met getuigschriften te worden gezonden aan den Ondergeteekende niet later dan 18 dezer.

B. LE ROUX,
College, Graaff-Reinet.

ZACHT in den Heere ontslapen onze dierbare en geachte moeder KIJA IE HESTER MADER, geboren VAN DER BIJL, in den ouderdom van 80 jaren en 5 maanden; diep betreurd.

W. ROBERTSON,
M. ROBERTSON.

Laingsburg, 11 Dec. 1889.

Doodbekendmaking.

OVERLEDEN, te Malmesbury, op 11 dezer, ons geliefd Dochtertje, ANNA CATHARINA, in den ouderdom van 5 maanden en 5 dagen. Diep betreurd.

A. C. KOCH,
D. M. KOCH,
geb. SMUTS.

STELLENBOSCH.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN KOSTBAAR

VAATWERK, enz.

MEJUFFR. de Weduwe ADRIAAN J. LOUW, genoodzaakt geweest zijnde van wege de Phylloxera haren Wijngaard te laten uitkappen, heeft den Ondergeteekende geautoriseerd onderstaand Vaatwerk, enz., publiek te verkoopen, op

Woensdag, 18 dezer,

4 Stukvaten, 4 Kuipen, 4 Hogsheads, 4 Halfamen, 3 Ankers, Trapen Onderbalies, Brandewijnketel kompleet, Druivenbalies, Emmers, Trechters, Manden, Graven, Pikken, Lange Leeren, 1 Voermachine, 1 lot Timmermansgereedschap, 1 lot Gezaagd Hout, 1 lot Zakken, 1 Hoenderkorf, 1 extra Geweer, en wat er meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Verkooping te beginnen om 10 uur v.m.

P. J. BOSMAN, P.W.,
Afslagers.

Stellenbosch, 9 Dec. 1889.

STELLEN BOSCH.

VERKOOPING VAN KOSTBARE

Huismeubelen, enz., enz.

DE heer C J. ROUX, op het punt staande om Stellenbosch te verlaten, zal

Op Woensdag, 18 Dec. aanst., TE 10 URE,

Per Publieke Veiling doen verkoopen al zijn HUISMEUBELEN, bestaande uit een welgeassorteerde Set Voorkamer Meubelen, 2 dito Eetkamer dito, 3 Twee Slaapkamers dito, 4 Dispens toebehooren, insluitende een fraaije Servies, 5 Keukengereedschap, onder anderen een Zweedsche Stoof, en vele andere artikelen.

N. B. Deze artikelen zijn bijkans geheel nieuw, en in goede orde.

J. G. MADER, Afslager.

De Paarlsche Bank.

Berigt aan Deelhebbers.

MITS deze wordt kennis gegeven dat, ingevolge het veranderde Artikel 22 van de Akte van Overeenkomst van bovengemelde Maatschappij, de Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Deelhebbers gehouden zal worden ten Kantore der Bank,

Op Maandag, 13 Januarij a.s.

Ten einde van Directeuren te ontvangen een Algemeenen Staat der aangelegenheden der Bank, om drie Directeuren te kiezen in plaats van de Wel-Ed. heeren P. C. LE ROUX, S. V. VAN NIEKERK en P. B. DE VILLE, die bij beurtwisseling aftreden, twee van wien weder herkiesbaar zijn, wijders te overwegen en te beslissen over de vordering van de Bank ingevolge Artikel 49 van de Acte van Overeenkomst, en voorts tot algemeene bezigheid.

Op last van den Raad van Directeuren,

J. J. F. LE ROUX,
Kassier.

Troye's Nieuwe Kaart

VAN DE

Witwatersrand, Goudvelden, JUNIJ 1889.

EEN zeer te vertrouwen Gids voor Beleggers, aantoonende de betrekkelijke positie van de verschiedene Goudmijn Maatschappijen met Index gevende den naam van Plaats en Rif, Nommer van Claims en Kapitaal van de Maatschappij. Prijs 21s. 6d. Postgeld betaald.

Troye's Kaart is de eenige origineele Kaart, die verzameld is in het Departement van den Landmeter-Generaal, Z.A.R. Alle andere kaarten zijn niet geautorizeerde navolgingen.

Gepubliceerd door W. E. BURMESTER, Johannesburg, Z.A.R.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL

Vendu-Afslager en Algemeen Agent.

Kantoor: Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu.

PIQUETBERGSCHE KOREN KAST IN DE MARKT.

DE Ondergeteekende gelast door den heer JACOBUS D. VAN DER SPUIJ VAN ZIJL, Executeur Testamentair in den Boedel van wijlen Echtgenoote CATHARINA HENDRINA VAN ZIJL, geb. HANEKOM, zal publiek verkoopen,

Op WOENSDAG, 8 Januarij 1890,

TE HERCULES FONTEIN.

De Helft van de Plaats HERCULESFONTEIN, groot in het geheel cirka 6,200 morgen, gelegen aan den Hoofdweg tusschen Piquetberg Statie en Clanwilliam, omtrent 4 uren van het Station en 2 uren van het Dorp Porterville.

Deze Plaats is de beste in het District Piquetberg. Voor alle soorten van Vee, Tuinen, Wijngaarden, enz., enz., is haar gelijke niet bekend, en zij is waarlijk de Granen Schuur van Piquetberg. Bijna de geheele 6000 morgen kunnen onder den Ploeg of Graaf gebragt worden. Iemand die op HERCULESFONTEIN nog niet geweest is gelieve te gaan zien.

LOSSE GOEDEREN.

6 Koeijen met Kalveren, 2 extra Karpaarden, 1 paar Tuigen, 1 Kapkar.

HUISRAAD: Aanzet, Wasch-, Kleed- en andere Tafels, 1½ doz. Stoelen, 1 Rustbank, Lampen, Kleerkasten, Kisten, Ledekanten, Bedden, Vaten, Vleesch, Boter en andere Balies., enz.

De Verkooping te beginnen te 9 ure v.m.

P. J. RETIEF, Afslager.

Vendu-kantoor, Piquetberg,
5 Dec. 1889.

Kaapsche Gouvernement Spoorwegen.

KERSMIS EN NIEUWE JAAR VACANTIE.

RETOUR KAARTJES, tegen Enkelen Prijs, zullen uitgegeven worden van en naar alle Staties (Wijnberg en Kalkbaai Lijnen uitgezonderd), van af 14 December 1889, tot 4 Januarij 1890, beide dagen ingesloten, gangbaar voor de Terugreis te worden voltooid op 31 Januarij 1890.

Ook zullen goedkoope Excursie Kaartjes uitgegeven worden van Kimberley en Beaconsfield naar de Kaapstad, Grahamstad en Port Elizabeth op 21, 22 en 23 December 1889.

VRACHTPRIJZEN.

Van Kimberley en Beaconsfield naar de Kaapstad, Eerste Klas £5, Tweede Klas £3 10s, en Derde Klas £2 10s. Van Kimberley en Beaconsfield naar Port Elizabeth en Grahamstad, Eerste Klas £3 15s., Tweede Klas £2 12s. 6d., Derde Klas £1 17s. 6d.

Terugreizen te worden voltooid op 31 Januarij 1890.

Speciale Goedkoope Excursie Kaartjes zullen ook uitgegeven worden van Worcester, Wellington, Paarl, Stellenbosch, Somerset West en Malmesbury en alle tusschen Staties naar de Kaapstad voor alle Passagiers Treinen gedurende 22, 23 en 24 December, gangbaar voor de Terugreis tot op 31 Januarij 1890.

Kaartjes kunnen NIET overgemaakt worden, en zijn NIET gangbaar voor de Passagiers Snel Treinen.

Voor verdere bijzonderheden, zie Publieke Aanplakbiljetten.

A. W. HOWELL, Directeur van Vervoer.

Kantoor van den Directeur van Vervoer,
9 December 1889.

J. D. JONES & Co.'s VERKOOPING VAN STEVELS EN KLEEDING

IS NU BEGONNEN.

VICTORIA KRUIDENIERS PAKHUIS,

VERHUISD NAAR

25 KORTEMARKTSTRAAT, 25,

TEGENOVER DE HEEREN

H. STURK & CO.

VOOR Gelatine Tafel Geleijen tegen 4½d. en 9d. per Pakje; Eijeren Poeder tegen 10½d. per dozijn Pakjes; Custard do. 10½d. per dozijn; Podding do. 1s. 10d. per dozijn; Bakpoeder 10½d. per dozijn; Anchovisch Saus 10½d. per flesch; Anchovisch 1s. 4d. per flesch; Geijsde Suiker 9d. per lb.; Groene Kaas 4½d. en 1s. elk; Sago 3d. per lb.; Havermeel 3d.; Vogelzaad 3d.! Paarl Gort 3d.; Gespleten Erwten 2½d. Wasch Soda 2d.; Kaapsche Chutney 10½d. per flesch.

Ook voor Kersmis:—Chocolade Creams, Chocolade Bars, Ice Bars, Trosrozijnen, Amandels; Kaapsche Jams, Gekonfijte Gember in 1 lb. en 5 lb. potten, Vijgen, los en in kistjes.

Alle Orders stiptelijk ten uitvoer gebragt.

PAARLSCHE *Brandassurantie en Trustmaatschappij.*

BELANGRIJKE PUBLIEKE VERKOOPING VAN KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen,

AAN DE

NOORDER PAARL.

In den Boedel van wijlen den heer PIETER ARNOLDUS JOHANNES DE ROUBAIX en nagelaten Echtgenoote.

DE Ondergeteekende, daartoe met instructiën begunstigd door de Executrice Testamentair, zal publiek doen verkoopen,

OP DINGSDAG,

17 DECEMBER 1889,

Beginnende ten 9 ure 's morgens precies

VASTGOED:

1. Het Kostbare WOONERF van den overledene, gelegen als boven, front makende aan de publieke straat en grenzende aan het eigendom van den heer ZIPP, beplant met een uitgezochten en veelbelovenden Wijngaard van omtrent 18,000 Stokken, groote verscheidenheid Vruchteboomen, met uitmuntenden Tuingrond. De Gebouwen bestaan uit een suffisant en geriefijk Woonhuis, ruime Wijnkelder, Stallen, enz.

2. Het ERF annex bovenstaande, beplant met een fraaije jonge Wijngaard van circa 20,000 Stokken, eene menigte Vruchteboomen en uitstekend Tuinground. De Gebouwen bevatten een ruim Woonhuis, Kelder, Stal en Huurvertrekken, alles in goede orde. Beide Erven zijn voorzien van standhoudende Putten, en zullen eerst afzonderlijk en dan gezamenlijk opgeveild worden.

LOSGOED:

6 Stukvaten, 3 Rijders, 7 Kuipen, 7 Leggers, 12 Okshoofden, Trap- en Onderbalies, Halfamen, Ankers, Trechters, Vlootjes, Kajatenhouten Emmers, Koperen Kranen, Wijnpomp met Leiders, Brandewijnketel kompleet,, Raam met Matwerk, 3 Kapkarren op Veeren, 1 Open dito, Enkele en Dubbele Tuigen, Zadels en Toomen, Wagenmakersgereedschap in soorten, Slijpsteenen, Schroeven, Deuren, Kozijnen, Hekken, Ladders, IJzeren Staanders met Draad, IJzeren Wagentjes, IJzeren en Houten Stoepbanken, een Groote Trekschaal met Gewichten, Voermachine, IJzeren Platen, Zeeften, het gewone Boerderijgereedschap, 1 lot Brandhout, gewone verscheidenheid Huisraad, en wat verder zal worden voorgebragt.

J. J. DE VILLIERS, A.P. zn.,
Secretaris

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

BENOODIGD op een Boerenplaats een Onderwijzer. Moet ongehuwd zijn en getuigschriften van bekwaamheid bezitten. Salaris £60 per jaar met vrije woning. Aanzoeken te worden ingezonden op of vóór 15 Dec. aanst.

L. P. VAN DER SPUIJ.
Klipheuvel Statie.

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Ed. den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crighton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Proberr den nieuwen Veersetel met gemakstuk en toegerust met een patente Stijgbeugelstaaf, nu zoo zeer op prijs gesteld. Zadels van ieders soort op order gemaakt en bekleed. Reparaties redelijk.

ALSOOK

Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag, met de hand Genaaid en tegen lage prijzen.

Zend om Prijslijst.

A. T. RUTTER.

24 Darlingstraat, Kaapstad.

KOM EN ZIE!

GOEDKOOPE KLEEREN zijn overal te krijgen, doch waar is een Goed Pak te bekomen? Ga naar FISHER TYFIELD, Breestraat, Hoek van Lange marktstraat, waar Pakken Kleeren, Hemden, Stevels, Gouden en Zilveren Horologes, ja van alles te krijgen is. *Groote afslag toegestaan.*

Divisional Council OF TULBAGH.

GENERAL ELECTION.

THE Voters in the several Districts of the Division of Tulbagh are hereby invited to nominate, in writing, Candidates for the representation of such District respectively in the Divisional Council at the ensuing Election. Every candidate must be nominated by not fewer than five persons entitled to vote for the district, or otherwise his nomination will be null and void, in district No. 1 (which is entitled to return two members), each candidate must be nominated seperately, by not fewer than five votes. No voter can sign more nominations than one, in pain of having his name erased from all the nominations in which it appears, and considered as if never placed there. All nominations must be received by the undersigned not later than the 22 day of January 1890, and any nomination received later than that day will be null and void. Every voter signing any such nominations must state his place of residence.

Dated this 11 day of December, 1889.

JOHN EBENEZER ROBERTSON,
Civil Commissioner for the Division of Tulbagh.

FORM OF NOMINATION.

We, the undersigned, voters for district No.——do hereby nominate ——————of——————

in this Division, to become a Councillor of the Divisional Council of this Division for the said district No.—

Dated this———day of———— 1889.

(Signature)

(Name, place of Residence.)

AFDEELINGSRAAD VAN TULBAGH.

Algemeene Verkiezing.

DE Kiezers in de verschillende Districten van de Afdeeling Tulbagh worden hierbij uitgenoodigd, om in geschrifte Candidaten te nomineren, voor de vertegenwoordiging van zulke districten respectievelijk in den Afdeelingsraad bij de volgende Verkiezing.

Iedere Candidaat moet genomineerd worden door niet minder dan vijf personen, geregtigd, om voor het district te kiezen, anders zal zijne nominatie van nul en geener waarde zijn, in district No. 1. (dat geregtigd is, om twee leden te zenden) moet elk kandidaat apart genomineerd worden, door niet minder dan vijf stemmen. Geen kiezer kan meer nominaties teekenen dan eene, met straffe dat zijn naam geschrapt zal worden van alle nominaties, waarop die verschijnt, en zal beschouwd worden, als nimmer daarop geplaatst te zijn geweest.

Alle nominaties moeten door den ondergeteekende ontvangen worden niet later dan den 22sten dag van Januarij 1890, en eenige nominatie, die later ontvangen wordt dan dien dag zal van geenerlei waarde zijn.

Eenige kiezer, die eenige zoodanige nominatie teekent, moet zijn woonplaats melden.

Gedateerd dezen 11den dag van December 1889.

JOHN EBENEZER ROBERTSON,
Civiele Commissaris van de Afdeeling Tulbagh.

VORM VAN NOMINATIE.

Wij, de Ondergeteekenden kiezers voor Distrikt No.— nomineeren hierbij———— ——van———— ————in deze Afdeeling, om een Raadsheer te worden van den Afdeelingsraad van deze Afdeeling voor voornoemd district No.——

Gedateerd————dag van—— 1889.

(Naamteekening.)

(Noem, Plaats van Woonplaats.)

KENNISGEVING.

ALLE vorderingen tegen den heer P. J. GOOSEN van Ladismith, thans in de Transvaal, zullen door den Ondergeteekende ten zijnen Kantore ontvangen worden tot, en op 31 December 1889, met het doel van betaling daarvan.

HENRY CARSON.

Ceres, 11 Dec. 1889.

JEPPIS NIEUWE KAART VAN DE TRANSVAAL,

VERZAMELD uit bronnen alleenlijk toegankelijk voor den Verzamelaar van de Archieven van de Zuid Afrikaansche Republiek 1889, aan E. BURMESTER, Johannesburg. Eenig Agent voor Zuid Afrika. Prijs voor Kopij, Bladen 42s. Boekvorm 52s. 6d.

Vernist op Rollers, 52s. 6d., Postgeld betaald.

AFDEELINGSRAAD MALMESBURY.

TENDERS

ZULLEN door den Ondergeteekende ontvangen worden tot, en op den 2den Januarij 1890, voor het maken van eene Brug over de Berg Rivier bij Vleeschbank. Plannen en specifikaties liggen nu open voor inspektie in het Kantoor van bovengenoemden Raad.

H. P. DU TOIT,
Secretaris.

Afdeelingsraad, Malmesbury,
6 December 1889.

GEVRAAGD,—Een gecertificeerde Onderwijzer, bejaard en ongehuwd, vraagt om eene betrekking als Resident Onderwijzer op eene Boerenplaats. Hij kan in het Hollandsch en Engelsch, zoowel als in Elementaire Muziek Onderwijzen, tegen zeer billijke termen. Zijnde een stille verblijf het meest verkieselijk. Adresseer R.M.C., Kalabaskraal Statie, Malmesbury Lijn.

J. G. HORSFALL,

PHOTOGRAPHEUR,

22 STRANDSTRAAT,

2 PORTRETTEN

VOOR

2s. 6d.

Cabinet grootte en 1 Carte de Visite grootte.

AFDEELINGSRAAD MALMESBURY.

TENDERS

ZULLEN door den Ondergeteekende ontvangen worden, tot op den 2den Januarij 1890, voor het kollekteeren van de Honden Belasting in de Afdeeling van Malmesbury, de Afdeeling te worden verdeeld in twee Districten, te weten: No. 1. De Veldkornetschappen te omvatten van Schrijvershoek, Hoetjes Baai, Saldanha Baai, St Helena Baai, Hopefield en Vredenburg. No. 2, al de overige Veldkornetschappen in de Afdeeling te omvatten, tegen zoo veel per Hond. Tenders kunnen voor een, of beide Distrikten zijn, doch ieder afzonderlijk voor een jaar, namelijk, voor 1890. Voor verdere bijzonderheden doe aanzoek bij

H. P. DU TOIT,
Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Malmesbury, 6 Dec 1889.

C. RITTER,

8 BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

In het Groot en Klein,

HEEFT te Koop een Groote voorraad Speelgoed, Fancy Artikelen, Kerstboom Ornamenten, enz., tegen de laagste prijzen.

ZEVEN JAARTJES, ROOD EN WIT.

De hoogste Prijzen gegeven door

J. EISENBACH.

7 Wharf Straat,
Tegenover het Station.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

DECEMBER 1889.

MAANSVERANDERINGEN.

Volle Maan, 7 Dec., 11.6 v.m. | Nieuwe Ma, 22 Dec., 2.6 n.m.
Laatste Kw, 15 Dec., 4.12 n.m. | Eerste Kw, 29 Dec. 6.30 v.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Zondag	11 6	10 41	3 47	4 24
2 Maandag	11 10	11 37	4 56	5 24
3 Dingsdag	— —	0 2	5 50	6 13
4 Woensdag	0 24	0 44	6 34	6 53
5 Donderdag	1 2	1 20	7 11	7 29
6 Vrijdag	1 38	1 54	7 46	8 3
7 Zaturdag	2 12	2 29	8 21	8 38
8 Zondag	2 46	3 3	8 55	9 12
9 Maandag	3 20	3 38	9 29	9 47
10 Dingsdag	3 55	4 13	10 4	10 22
11 Woensdag	4 30	4 49	10 40	10 58
12 Donderdag	5 7	5 27	11 17	11 37
13 Vrijdag	5 47	6 10	11 59	— —
14 Zaturdag	6 35	7 2	0 23	0 49
15 Zondag	7 32	8 6	1 17	1 49
16 Maandag	8 44	9 22	2 25	3 3
17 Dingsdag	10 2	10 38	3 42	4 20
18 Woensdag	11 10	11 41	4 51	5 20
19 Donderdag	— —	0 8	5 55	6 21
20 Vrijdag	0 33	0 57	6 45	7 9
21 Zaturdag	1 20	1 43	7 32	7 55
22 Zondag	2 6	2 28	8 17	8 40
23 Maandag	2 52	3 14	9 3	9 26
24 Dingsdag	3 37	4 0	9 49	10 12
25 Woensdag	4 23	4 45	10 34	10 56
26 Donderdag	5 6	5 30	11 18	11 42
27 Vrijdag	5 54	6 20	— —	0 7
28 Zaturdag	6 49	7 20	0 35	1 5
29 Zondag	7 55	8 32	0 35	2 14
30 Maandag	9 12	9 50	2 52	3 31
31 Dingsdag	10 25	10 58	4 8	4 42

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten,

		u. m.
Natal	voeg bij	1 50
Algoabaai	,,	1 20
Kowie	,,	1 10
Oost Londen	,,	1 5
Delagoabaai	,,	0 57
St Luciabaai	,,	0 55
Mosselbaai	,,	0 50
Knysna	,,	0 18
Kaap Agulhas	,,	0 10
Simonsbaai	,,	0 4
Houtbaai	trek af	0 20
Walvischbaai	,,	0 17
Saldanhabaai	,,	0 10
StHelenabaai	,,	0 10
Hondeklip B	,,	0 10
Port Nolloth	,,	0 5

Lijst van Verbanden.

HYPOTHEKEN.

December.

6 Abrahams, S...	Louw, J A	Kaaps Af
6 Cameron, A ...	Soutry, R	Kaapstad
6 Charles, C ...	Nash, H	Jansenv

KUSTINGS.

6 Adamse, A ... Adamse, A ... Adamse, A ...	Vos, C T	Kaapstad
6 Malan, P L ...	Kol Gouvernem	Maclear
6 Eilenberg, M	Smart, T	Kaapstad
6 Plessis, C P du	Hofmeyr, J H	Ceres
6 Calmeyer, J ...	McIntyre, Bd M	Kaapstad
6 Snyman, G P	Scanlen, T C ...	Prieska

KONTRAKTEN.

6 Schuster, J H / T B / Rawbone, A E	...	Kaapstad

VERKOOPINGEN.

DECEMBER.

14.—Calvinia, Huur van Tollen,—J. A. L. van der Merwe, Afslager.

14.—Stellenbosch, Vastgoed, Bouwgrond, enz., van den heer C. M. van Hoitsema,—P. J. Bosman, P. W. zoon, Afslager.

16.—Somerset West, Vastgoed, Bouwgrond, enz., in den insolventen boedel van H. A. van Es,—P. J. Bosman, Afslager.

17.—Noorder Paarl, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen den heer P. A. J. de Roubaix.

17.—Klein Drift, *alias* Frischgewaagd, Vaste en Losse Goederen, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen mej. A. E. Meijburgh,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

18.—Klapmuts Statie, Bokken, van J. J. Louw,—J. S. Marais, Afslagers.

18.—Stellenbosch, Huismeubelen, enz., van den heer J. C. Roux,—J. G. Mader & Co., Afslagers.

18.—Stellenbosch, Vaatwerk, enz., van mej. de Wed A. J. Louw,—P. J. Bosman, P. W zoon, Afslager.

18.—Roggebaai, Vastgoed, in den boedel van wijlen C. G. Ackerberg,—H. Jones & Co., Afslagers.

19.—Kampgrond, Vastgoed, in den insolventen boedel van E. Mace,—G. H. Moller, Afslager.

20.—Klipdriftskraal, Ezels, Schapen, Wagen, enz., in den boedel van wijlen mej. J. C. Lombard,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

JANUARIJ.

8.—Herculesfontein, Vastgoed, Losse Goederen, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen mej. C. H. van Zijl, geb. Hanekom,—P. J. Retief, Afslager.

18.—Colesberg, Vastgoed, in den boedel van wijlen den heer W. G. Heathcote,—J. R. Will, Afslager.

Allerlei uit Hollandsche Bladen

EEN OUDE RAT EINDELIJK IN DEN VAL

Een halve eeuw herhaaldelijk diefstal gepleegd en toch...gesnapt! Te Sneek is 't der politie gelukt, de hand te leggen op een 65-jarigen arbeider, die reeds op 17-jarigen leeftijd 't dievenhandwerk opvatte. Met een zak onder den arm liep dat sujet elken marktdag de herbergen af. Zoodra hij binnentrad, werd de zak bij de bestelgoederen in den gang geworpen. Na 't gebruik van een kleine hartversterking verwijderde hij zich met schijnbaren haast zonder evenwel te vergeten, eenige buurtjes van zijn trouwen medgezel in den zak mede te nemen. Om de drie weken kon elke kastelein gewoonlijk op een bezoek van den dief rekenen. Alles was 's mans gading, vleesch, kaas, kruidenierswaren, garen, niets achtte hij te gering. Vooral de herbergiers en de vrachtrijders zijn dan ook met de vangst zeer ingenomen.

HOENDERERIERS DOOR SPREEUWEN UITGEBROEID.

Iemand op het eiland Tessel, op wiens dak een spreeuwennest was, nam de eiertjes daaruit en legde er twee kippeneieren voor in de plaats. De spreeuwtjes broedden trouwhartig op de vreemde eieren, zoodat dezer dagen twee welgeboren kippjes uit de schalen kwamen. De eigenaar zorgde er voor, dat het broedsel spoedig van de verheven geboorteplaats naar veiliger terrein werd overgebragt. De beestjes zijn welvarend en tierig. De spreeuwen hup pelen hun groote pleegkinderen met moeite na.

Te Rees, bij Emmerik, is door eene baggermachine uit den Rijn opgehaald een Mammoethstand van een meter lengte.

In het *Aquarium* te Londen was Zaturdag een talrijk publiek van sportliefhebbers vergaderd. Zekere Sampson, "de sterkste man der wereld," die daar sinds eenigen tijd voorstellingen geeft en vruchteloos ieder, die wilde, had uitgedaagd zijn kracht met hem te meten, hield nu een wedstrijd met een Duitscher, Sandow, om £1,000. De jonge Duitscher, die van den beginne af aan het publiek op zijne hand had, deed Sampson alles na: het breken van ijzeren pijpen en staven op borst en armen; het breken van een ketting, alleen door het uitzetten van de borst, enz., en toen Sampson eindelijk gramstorig heenliep, kenden de prijsrechter hem de overwinning toe. Sampson betoogt nu in verscheide dagbladen, dat de strijd niet eerlijk is toegegaan. Hij daagt Sandow uit tot een nieuwen wedstrijd, waarbij hij £5,000 inzet ten £500, en het wel zijn, dat de sterke Duitscher door de publieke opinie gedwongen wordt die uitdaging aan te nemen. Intusschen kon het ook wel zijn, dat dr beide sterke mannen het eens zijn en alleen strijd voeren om publiek naar het *Aquarium* te lokken.

DOOR HET GEBRUIK

Van Ayer's Pillen zult gij het gestel verlichten van al de kiemen van ziekte die langzaam maar zeker de gezondheid ondermijnen. Zij zijn zacht doch vorschend, op gezonde wijze de afscheidende en ontlastingsorganen aanzettende. Zij zijn enkel uit plantaardige bestanddeelen zaamgesteld, en gevolgelijk vrij van alle berispelijke hoedanigheden die in andere Pillen gevonden worden.

AYER'S PILLEN

zijn verzuikerd en aangenaam voor oog en smaak. Als men de dosis verdeelt volgens de aanwijzingen die elk pakje vergezellen dan mogen deze Pillen met VOLKOMEN VEILIGHEID aan patienten van allerlei ouderdom toegediend worden. Als een Pil na den eten, genomen met het doel om de vertering te bevorderen, zijn zij van groot nut en als zoodanig zijn zij grootelijks in gebruik over geheel Europa, Amerika en al de landen der beschaafde wereld. Voor

Verstopping en Hardlijvigheid,

Indigestie, Dyspepsia, Galzucht, Hoofdpijn, een Vuile Maag, Verlies van Eetlust, Leverziekten, en Nierenziekten zijn Ayer's Pillen onwaardeerbaar en in elk huisgezin zouden zij aan hand zijn in geval van voorkomende noodzakelijkheid.

GEPREPAREERD DOOR

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U. S. A.

Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 14 DECEMBER 1889.

HOOGER ONDERWIJS.

HET was ons plan om op de kwestie vroeger door ons uitvoerig behandeld,—die van verbetering van ons Hooger Onderwijs door oprigting van een onderwijzende Universiteit,—niet terug te komen tot de aanstaande Synode der Ned. Gereformeerde Kerk, waar de vraag van de verlegging der Theologische Kweekschool van Stellenbosch naar de Kaapstad zal ter sprake komen. Zoo wij van dit plan afwijken, dan is dit om hetgeen in de laatste dagen in verband met de zaak van het Hooger Onderwijs gedaan en geschreven is. En wel vooreerst willen wij onze lezers er opmerkzaam op maken dat wij gelegenheid bekomen hebben om in dit nommer een Hollandsche vertaling te leveren van hetgeen Procureur Van Zijl in het *Cape Law Journal* over de noodzakelijkheid van de oprigting van een Regtsschool heeft geschreven. Het kan hem, zegt hij, niet schelen hoe men zulk een inrigting noemen wil, maar er moet er een zijn, want waar lijkt het naar dat men hier examens aflegt in de Regten, zonder dat er gelegenheid is om in de Regten op behoorlijke manier te studeren? Doch om het even of men van een School spreekt of er een anderen naam aan geeft, het is duidelijk dat, als er hier een onderwijzende Universiteit komt, die School een Faculteit der Universiteit zal worden. En zegt nu de heer Van Zijl dat het verkeerd is om hen die hier in de Regten willen studeeren op hun eigen gelegenheid te laten voortsukkelen, zoodat zij ten slotte bijna nooit het regte van de zaak begrijpen, in plaats van hun gelegenheid tot opleiding onder het gehoor van een bekwaam Professor te verschaffen, dan zal dit niet alleen door der zake kundigen algemeen beaamd worden, maar dan geldt hetgeen hij verkondigt lang niet alleen van de Regten. Het kwaad dat men hier examens moet afleggen in vakken waar men geen, of geen voldoend, onderwijs in erlangd heeft, heerscht, wat de hoogere examens betreft, bijna overal. Een enkele maal moge het gebeuren dat een Professor aan een "College," hetzij omdat zijn taak beperkter is dan die van anderen of omdat hij met bijzondere werkkracht begaafd is, ten volle regt kan doen aan hetgeen van hem geëischt wordt; maar in den regel is dit niet het geval, en moet hij zijn werk onvolledig en zelfs verkeerd doen, eenvoudig omdat 's menschen vermogens en tijd beperkt zijn, en hij dus niet in de mogelijkheid is om zijn taak in allen deele naar eisch te vervullen.

Nu weten wij zeer goed dat als de heer Van Zijl voor zijn plan behoorlijken bijstand vindt, de oprigting van een Regtsschool in de Kolonie welligt binnen betrekkelijk korten tijd kan geschieden, terwijl die van een onderwijzende Universiteit verder afligt. Slechts als de verlegging der Theologische Kweekschool plaats vindt zal het mogelijk zijn een beweging ten gunste van zulk een Universiteit met goed gevolg in het leven te roepen; maar zoolang dit niet geschiedt blijft er een apart "College" te Stellenbosch, en zal de strekking om sektarische inrigtingen van Hooger Onderwijs te hebben het blijven winnen. Dit wordt ingezien, en toen onlangs een correspondent van de *Cape Times* er op aandrong dat men een onderwijzende Universiteit moest hebben, de tegenwoordige "Colleges" als eerste klas scholen houden, waar men de leerlingen niet verder brengen zou dan tot het Tusschen-(Intermediate) examen, en de tegenwoordige eerste klas scholen zich tot de zes standaards van het lager onderwijs laten beperken, werd hem door een ander correspondent geantwoord dat dit heel mooi mogt lijken maar dat het onbereikbaar was. Die tweede correspondent doet een ander plan aan de hand. Hij wil dat een der thans bestaande "Colleges" al het matriculatie werk daarlaten en zich tot het voorbereiden van kandidaten voor de hoogere examens beperken zal, tevens zijn personeel zoo uitbreidende dat er werkelijk behoorlijk onderwijs wordt gegeven, zonder dat eenig vak wordt weggelaten of veronachtzaamd. In dit geval zou zulk een "College" weldra alle studenten tot zich lokken en feitelijk een onderwijzende Universiteit worden.

Nu zou men tegen dit plan hetzelfde kunnen aanvoeren als tegen dat van den eersten correspondent, nl. dat het onuitvoerbaar lijkt. Dat het Hooger Onderwijs hier tegelijk veel te duur en op veel te lagen trap is, dat ligt slechts aan ééne reden: dat er geen geld voor is. Hoe nu dit geld te krijgen? Laat het "College" dat het nieuwe plan volgen wil zich tot de diamant- en goudkoningen en tot het Parlement wenden, zegt de correspondent. Nu ja, maar van de hulp van het Parlement verwachten wij voorloopig niet veel, en rij e lieden die, als Mevr. Jamieson, voor Hooger Onderwijs wat over hebben, zullen de een dit en de ander dat "College" begunstigen, al naardat hun godsdienstige en nationale gezindheid dit meêbrengt. Toch achten wij het niet geheel onmogelijk om het plan van correspondent No. 2 ten uitvoer te leggen, en wel omdat er één "College" is waar reeds nu meer voor wordt gedaan dan voor andere. Woensdag avond werd de jaarlijksche vergadering van de Z. A. Athenaeum Unie gehouden, en men was toen algemeen ingenomen met den voortgang der Unie en met het nut dat zij, b.v. door hare bemoeijingen voor het stichten van een kostinrigting in verband met het Athenaeum gedaan had. Nu willen wij van die Unie niet vergen dat zij, als ligchaam, meer doet dan thans het geval is, maar onder hare leden zijn mannen van vol doenden invloed om hen die zich in gevulde zakken verheugen en gaarne met hun geld nut willen doen, tot het begunstigen van de oudste, en feitelijk eenige onsektarische, inrigting van Hooger Onderwijs in de Kolonie te vereenigen. De heer Van Zijl spreekt met lof van hetgeen in zijn jonge dagen door advokaten Brand, Fred. Watermeyer en Cole als Lectoren in de Regten hier ter stede verrigt is; maar die Lectoren werkten in verband met het Z. A. Athenaeum, en waarom zou men de Regtsschool buiten verband er meê laten? Juist de oprigting dier School, die natuurlijk aan de Kaapstad als den zetel van Regering en Hoog Geregtshof zou geplaatst worden, zou er toe kunnen leiden dat men de noodzakelijkheid inzag om hier ter stede ook in andere opzigten het Hooger Onderwijs op beter en vollediger voet te brengen. Van Stadsbestuur en Afdeelingsraad wachten wij niets; van Regering en Parlement niets tot er van anderen kant een begin gemaakt en met kracht gehandeld is. Maar neemt men van dien anderen kant de gelegenheid waar, dan zal het Hooger Onderwijs hier te lande er zeer bij winnen.

'T EEN EN ANDER.

AAN Sir Bartle Frere, bij wiens komst als Gouverneur alhier niets voorviel, werd later een prachtige ontvangst geboden toen hij na den Zulu oorlog hier terugkwam. Die ontvangst werd echter in de schaduw gesteld door die van Sir Henry Loch op gisteren, die in allen deele een nog beter effekt maakte; en toch is Sir Henry Loch hier niet anders bekend dan bij geruchte. Waarom dit? Omdat men gevoelt dat onder het bestuur van onzen nieuwen Gouverneur kwesties van het grootste gewigt voor deze Kolonie en voor geheel Z. Afrika zullen worden behandeld en beslist. Sir Hercules Robinson heeft in den geest van de groote meerderheid der Kolonisten gesproken, toen hij zeide dat Z. Afrika slechts in Z. Afrika kon bestuurd worden, en dat vermeerdering van Britsch gebied in ons werelddeel tevens ten gerieve der bestaande Koloniën moest geschieden. De oprigting der Maatschappij van den heer Rhodes opent het uitzigt op zulk een vermeerdering, en men weet dat gemelde heer in gemeenschap met, en in het belang van, de Kaapkolonie wil werken. Men weet echter tevens dat, niet de Rijksregering maar een magtige partij in Engeland, met welker gevoelens de Rijksregering rekening moet houden, niets liever zou willen dan de Maatschappij te dwarsboomen zoo dikwijls zij in Kolonialen zin handelt, en men gevoelt dat het voor de Kolonie een zaak van het grootste gewigt is dat Harer Majesteits Hooge Commissaris zich in zijn handelingen als zoodanig een opregt vriend der Kolonisten betoont. Sir Henry Loch komt hier met een naam die hoop geeft dat in zijn dagen, even als in die van Sir Bartle Frere, Gouvernementshuis weder het middelpunt der Kaapsche gezelligheid zijn zal, en dat hij tevens de politiek zal volgen die Sir H. Robinson in de laatste tijden van zijn bestuur, na heel wat gezien en geleerd te hebben, de eenige bruikbare achtte. Wat wonder dan dat men hier bij zijn komst meer dan ooit te voren toont dat men zijn benoeming als Harer Majesteits hoofdvertegenwoordiger in Z. Afrika op prijs stelt! Hem zoo wel als de Kolonie en geheel Z. Afrika wenschen wij toe dat de schoone vooruitzigten die zich thans bieden met zijn hulp mogen worden verwezenlijkt, en dat men later van zijn bestuur het tijdperk moge dagteekenen dat kolonisatie en bloei van ons werelddeel meer dan ooit te voren zijn gaan toenemen.

Wat bijzonderheden van de ontvangst betreft was het wel een nadeel dat het, toen Z.Excellentie tal van adressen ontving en beantwoordde, wat natuurlijk een heelen tijd duurde, zoo warm was dat eenige dames er naar van werden; maar anders schijnt al wat er voorviel en wat men zag en hoorde op de aanwezigen een uiterst gunstigen indruk gemaakt te hebben, en de beëediging had een heel ander en meer bevredigend karakter dan vroeger, nu zij gevolgd werd door de inleiding van de parlementsleden en andere notabiliteiten aan Z.Excellentie. Met een goed begin is veel gewonnen, en aan een goed begin heeft het Sir H. Loch's verblijf in de Kolonie niet ontbroken.

Toen in 1887 de Koloniale Conferentie te Londen gehouden werd, was men het vrij wel eens dat de raad van den heer Hofmeyr omtrent een Rijksinvoerbelasting op goederen uit den vreemde, welker opbrengst dan ten behoeve der Rijksverdediging zou gebezigd worden, het eenige praktische plan tot nadere verbindtenis tusschen de verschillende deelen des Rijks inhield dat toen werd te berde gebragt. Later is er genoeg over Rijksfederatie gepraat, zonder dat er iets is geopperd wat in de verste verte praktisch kan heeten; en nu zien wij dat Lord Rosebery, de groote voorstander van Rijksfederatie, het plan van den heer Hofmeyr om een alles behalve praktische reden verwerpt. Ons kan dit niet schelen, want voor Zuid Afrika zien wij geen heil maar gevaar in Rijksfederatie; maar men kan er uit zien hoe weinig kans die Federatie heeft om althans door hare tegenwoordige voorstanders verwezenlijkt te worden.

In Swazieland zal thans vier maanden lang het bestuur worden gevoerd door een Driemanschap, bestaande uit den heer Shepstone als voorzitter en als vertegenwoordiger der Swazie natie, en Kol. Martin en den heer Esselen, Landdrost van Vrijheid, als die van Engeland en de Z. A. Republiek respectievelijk. Als tijdelijke schikking kan dit welligt geen kwaad, maar wat, onzes inziens, wel kwaad kan is de verklaring van Sir Francis de Winton dat het doel der Commissie de handhaving van de onafhankelijkheid der Swazie natie was. Iedereen weet dat aan die onafhankelijkheid weldra een einde moet en zal komen, nu er zooveel blanken belangen hebben in het land; en hoewel wij het natuurlijk zeer billijk achten dat men de Swazies niet bang maakt door hun ronduit te vertellen wat hun lot zal zijn, achten wij het evenmin verstandig als netjes om hun een verklaring te geven welker onjuistheid door hem die ze gaf zelf moet gevoeld zijn, en die welligt meer gegeven is met het oog op de openbare meening in Engeland dan omdat de Swazies er op gesteld waren.

PREEKBEURTEN OP MORGEN.—Groote Kerk: 's morgens, Dr. Kotzé; Engelsch, Dr. Kotzé; 's avonds, Ds. Van Wijk, (voorstellen van ledematen)—Nieuwe Kerk, Breestraat: 's morgens en 's avonds, Ds. Muller.—Hanoverstraat Kapel, 's morgens, Ds. Van Wijk, 's avonds, Eerw. Prop. A. G. du Toit, B.D.—Rogge Baai: 's avonds, Eerw. Haylett.—Zeepunt: Eerw. Prop. A. G. du Toit, B.D.—Papendorp: 's morgens en 's avonds, Eerw. Smeer.

ST. STEPHENS KERK, 's morgens en 's avonds, Ds. M. C. Botha.

EVANGELISCHE LUTHERSCHE KERK, STRANDSTRAAT.—De diensten aldaar zullen op morgen worden waargenomen als volgt: door Ds. M. Gohl, te 10 's morgens; 's avonds te 6.30 (Engelsch) door Dr. J. M. Zahn. Zondagschool te 3 n.m.

EEN DRAGONDER die Sir Francis de Winton vergezelde, heeft de vrijheid genomen met drie van diens paarden te drossen.

BENOEMING.—De heer R. C. Ferris is, in plaats van den heer G. Piers, die verplaatst is, tot C. C. en R. M. van Herbert benoemd.

HET ONDERZOEK naar het verbranden van het schip *British Monarch* heeft tot een uitspraak geleid die Kapitein en bemanning van allen blaam outheft.

EEN OOSTENRIJKSCHE AARTSHERTOG heeft, als eerste stuurman, onder den naam van Johann Orth, op een Engelsch schip dienst genomen.

DE PROF. G. J. HUGO heeft het beroep naar Sutherland aangenomen. De bevestiging zal plaats vinden op Zaturdag, den 18den Jan. aanstaande.—*Kerkbode.*

DE ZELFMOORD IN LANGESTRAAT.—De uitspraak van den Magistraat in de zaak van den Duitscher die in een hotel in Langestraat dood is gevonden, is zelfmoord in een vlaag van krankzinnigheid.

TE P. ELIZABETH is, volgens een telegram in de *Mercantile*, de heer Brister met 7 stemmen tot Burgemeester gekozen, tegen 5 op den heer Kemsley, opvolger van den heer Pearson, uitgebragt.

ROBBENEILAND.—Volgens een berigt in de *Cape Argus* blijkt Kol. Knollys de schrijver te zijn van het artikel in *Blackwood's Magazine* over de melaatschen op Robbeneiland, waar zooveel ten nadeele der Kolonie over gepraat is.

AAN EEN HOLLANDSCH CHOCOLADE FABRIKANT, die ons een circulaire over de verdiensten van zijn produkt en de eer die er aan wordt toegekend heeft gezonden, met verzoek om ze over te nemen, kunnen wij slechts dit antwoorden dat wij niet gewoon zijn om over iemands chocolade iets te plaatsen, tenzij gemelde chocolade in ons blad geadverteerd wordt.

DE BINNENLANDSCHE ZENDING.—"Die iets heeft voor de *Binnenlandsche Zending*," schrijft Ds. Horak aan de *Kerkbode*, "gelieve het spoedig op te zenden. Aan het einde van dit kwartaal moet er, aan salarissen alleen, £212 uitbetaald worden. Ik heb nu een batig saldo van slechts £140. Voor dat de jaarlijksche collecten inkomen, vervalt er een ander kwartaal, het eerste van 1890. De Synode heeft gezegd: 'Er mag niet geleend worden.' Men geve *spoedig* en *ruim*."

EEN LEEUW.—Bisschop Smythies, van Midden Afrika, maakte eenigen tijd geleden een reis in de buurt van het meer Nyassa, waar hij met veel bezwaren te kampen had, onder anderen door de talrijke leeuwen die er aan den weg waren. Eenmaal was het gebeurd dat, voor zijn oogen, een leeuw het hoofd van een tot het Christendom bekeerden Naturel, die het gezelschap als kok diende, zou hebben afgebeten, had hij niet gelukkig een sauspan er voor aangezien en dus deze ingeslokt.

BRAHAM EMPIRE MINSTRELS.—De voorstellingen door dit gezelschap, in de Mutual Hall valt het publiek bijzonder mee, oordeelende naar de goede opkomsten die men er geregeld 's avonds aantreft. Het gezelschap is bijkans in elk opzigt puik, en de voorstellingen zijn stellig een aanwinst voor de Kaapstad. Het is te wenschen dat men voortgaan zal den heer Braham op ruime wijze te ondersteunen om hem aan te moedigen zijn vertoef alhier te verlengen.

LAMZIEKTE.—In het *Landbouw Journaal* ried onlangs een boer uit Tulbagh om, als middel tegen deze ziekte, een afkooksel van roodstengelig varenkruid aan de zieke dieren toe te dienen. In de *F. B. Advocate* vindt men een brief van iemand die dit middel op een koe en een bok heeft aangewend, met dit gevolg dat, terwijl de ziekte anders eerst na drie of vier dagen met den dood eindigt, de dieren spoedig na gebruik van het afkooksel ontsteking kregen en vrekten.

DE WRAAK VAN EEN TANDENFABRIKANT.—Te Nottingham had zich een Duitscher neergezet als tandmeester, maar het Britsche Tandmeesters Instituut vervolgde hem, en hij moest zijn praktijk staken. Daarop verkocht hij valsche tanden, maar gedurig gebeurde het dat men hem niet betalen wilde omdat zijn tanden niet pastten, en bragt hij dan de zaak voor den Regter van het district, dan werd hij altijd in het ongelijk gesteld. Het einde was dat hij den Regter met een revolver in den rug schoot, en hem een zeer gevaarlijke wond toebragt. Hij zit thans in den tronk, zeggende dat dit zijn eenige manier was om regt te bekomen.

DE "KERKBODE" is het officiëel orgaan der Ned. Gereformeerde Kerk, en bevat als zoodanig niet alleen kerknieuws, maar ook dikwijls stukken over de Zending en andere kerkelijke belangen die wij in het belang onzer lezers overnemen, natuurlijk niet zonder onze bron te vermelden. Dit is echter geen reden waarom wij onze kolommen niet zouden openzetten voor hen die van oordeel zijn dat de *Kerkbode* niet zoo geredigeerd en samengesteld wordt als het behoort; en als "Martel" in de *Volksbode* zich er over verbaast dat wij brieven opnemen waarin de *Kerkbode* gekritiseerd wordt, dan dunkt hij ons een vreemd denkbeeld te koesteren van hetgeen in de journalistiek gebruikelijk en behoorlijk is.

BESCHERMING.—Damaraland is thans onder bescherming van Duitschland, maar waar komt die bescherming op neêr? Dat kapt. Von François en zijn manschappen alle wagens met goederen langs een bepaalden weg laten gaan, en alle aanhouden en doen afladen waar de heer Lewis maar eenig belang bij heeft, om het even of ook de Damara's hierdoor lijden. Zoo althans vertelt een correspondent van een Engelsch tijdgenoot. Ons lijken de Duitschers in Damaraland druk bezig te zijn met den Europëschen naam bij de Naturellen van Z. Afrika gehaat te maken, zonder hun daarbij vrees in te boezemen.

MODDERGAT, een Veldkornetschap waar iedereen van weet, zal volgens aankondiging in de *Gouvernements Gazette* voortaan Helderberg heeten. Waarom? Dat de Engelsche en verengelschte bewoners van Papendorp het voornamer vinden om zich ingezetenen van Woodstock te noemen, dat kunnen wij ons begrijpen, maar Moddergat heeft een Afrikaner bevolking, die zich schamen moest om dese aloude naam van haar plek te versmaden. Wij voor ons bedanken er voor om in ons blad Moddergat met zijn nieuwen naam te noemen, en voor ons blijven de Helderbergers dus, als vroeger, Moddergaters.

NED. ZUID-AFRIK. SPOORWEGMAATSCHAPPIJ.—De heden te Amsterdam gehouden algemeene vergadering van aandeelhouders in de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij verleend aan den heer J. L. Cluysenaer, op diens verzoek, op de meest eervolle wijze ontslag, onder dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten, der Maatschappij als directeur bewezen, en benoemde in zijne plaats met algemeene (58) stemmen den heer G. A. A. Middelberg, hoofd-Inspekteur bij de spoorwegmaatschappij, terwijl de heer Cluysenaer tot lid van den raad van Commissarissen benoemd werd.—*Wereldburger.*

EEN RAADSEL OPGEKLAARD.—Men herinnert zich een telegram over Lord Euston (zoon en erfgenaam van den Hertog van Grafton), die een actie wegens laster had ingesteld tegen een blad dat hem beschuldigd had van het land verlaten te hebben omdat hij gemengd was in het schandaal van Cleveland-straat. Het blijkt thans dat in die straat een slecht huis was waar heel wat ongeregtigheden geschiedden, dat de politie het door speurders had laten bewaken en gemerkt had dat niet weinig voorname personaadjes het huis bezochten, en dat Lord Salisbury, die door den Minister van Binnenlandsche Zaken met de zaak bekend was gemaakt eer deze maatregelen van vervolging liet nemen, beschuldigd wordt van die vervolging te hebben doen uitstellen tot de betrokken personen weg waren.

EEN HUISKWESTIE.—De zaak van het huis van den heer Welsh in Pleinstraat, dat als magasijn aan Armstrong & Co. verhuurd is, en dat, zoo als Donderdag in den Stadsraad gezegd werd, dreigde in te storten, is dienzelfden dag voor het Magistraatshof geweest. Een Gezondheids inspecteur had het gevaar gemerkt en er kennis van gegeven aan den Stadsingenieur, die terstond aan den eigenaar aanschrijving had gedaan dat het dak van het huis gerepareerd of het huis afgebroken moest worden. Geen van beide was geschied, maar de agent van beschuldigde zeide dat dese aan den Stadsingenieur een antwoord had gezonden, ten effekte dat hij de reparatie ter hand zou nemen, mits hem werd aangewezen in welk opsigt zij noodig was, en hierop was geen wederantwoord ontvangen. Daar de agent aandrong op de aanwezigheid van den Stadsingenieur als getuige, werd de zaak tot Maandag uitgesteld, zoodat het huis, als het er gauw bij is, nog tijd genoeg heeft om in te storten.

NATURELLEN OPINIE.—Kol. Schermbrucker zeide onlangs op den maaltijd op St Andries dag dat het hoofdkwartier der Vrijwilligers liever, zoo als thans, aan de grenzen moest zijn dan aan de Kaapstad; want voor de kustverdediging moest Engeland zorgen, terwijl bij de grensverdediging de Kolonisten en dus ook vooral de Vrijwilligers werkzaam zouden zijn. Wij zien thans dat deze woorden, in een telegram verkort en verdraaid, door de Naturellen aan de grenzen als een voorspelling worden opgevat dat er weldra oorlog zal zijn, en volgens de *E. L. Disp tch* heerscht er hierover groote onrust onder hen. Wij voor ons kunnen niet inzien hoe men met mogelijkheid in de woorden van den Kolonel zulk een voorspelling zoeken kan; zij moesten eenvoudig tot antwoord dienen op iets wat Kol. Methuen gesegd had. De *Dispatch* acht het twijfelachtig of de Kolonel niet liever zijn woorden niet moest gebruikt hebben, maar ons dunkt de fout veeleer te liggen bij hen die in zijn woorden, toen zij ze overseinden, een verkeerden zin hebben gelegd.

EEN DIEFSTAL is in Frankrijk gepleegd op een priester in een der Departementen van het Loire gebied. Hij lag te slapen toen hij zich plotseling den mond voelde stoppen door een sterke hand, terwijl hij tevens de punt van een dolk op zijn borst voelde en een stem zeide: als je je verroert ben je een lijk. Hij verroerde zich niet, werd dus geen lijk, maar bevond, toen de roovers weg waren, dat zij een zeer aanzienlijke geldsom die in zijn huis was hadden meêgenomen. Maar hoe kwam hij aan sooveel geld? Dat's die ding. Het gebeurde eens dat hij, uit de Kerk komende, werd aangesproken door een man in lompen gehuld en er akelig uitziende, die hem vertelde dat hij tot een zeer voornaam geslacht behoorde, maar door zijn slecht gedrag op de galeijen was geraakt, en nu zich naar een of ander klooster wilde begeven, om daar te vergeten en te worden vergeten. Kon hij geen hulp verleenen tot verwezenlijking van dit plan? De priester had medelijden met hem en wist hem een plaats als leekebroeder in een Spaansch klooster te verschaffen. Eenige jaren later kreeg hij een brief van een notaris, die hem berigtte dat hij door een man die in een Spaansch klooster overleden was, benoemd was tot executeur en erfgenaam van een vermogen dat eenige millioenen francs bedroeg. Dit vermogen was echter in het bezit van den broeder van den monnik, die zich verbeeldde dat deze als galei-slaaf was omgekomen. De priester maakte nu met den broeder een schikking waarbij hij dezen de erfenis liet, het verzwijgen der namen in de zaak beloofde, en door een jaargeld beloond werd, van welks uitbetaling de roovers waarschijnlijk berigt hadden gehad.

DE STADSRAAD hield Donderdag zijn gewone vergadering, waarin het bleek dat men zijn krediet in de Bank met £497 was te boven gegaan, maar er was £3,500 van de Havencommissie gekomen, waarvan £2,512 voor betaling van interest op schuldbrieven was gebezigd. Een rapport van Op. Werken, dat men de straataannemers had laten aanzeggen dat, als zij hun werk niet beter deden, de straffen onder hun kontrakt op hen toegepast souden worden, werd goedgekeurd, gelijk ook een ten effekte dat sekere reparatie in Sir Lowry Weg door de "City" Tramwegmaatschappij moest gedaan worden. Aan Thorne, Stuttaford en Co. had Op. Werken berigt dat hun geen verdere tijd kon gelaten worden voor veranderingen in hun hijschtuig (hoist); maar daar de heeren Hamilton Ross en Co. schreven dat zij hun hijschtuig niet gebruikt hadden en beloofden het niet te zullen gebruiken, doch versochten dat men hen niet zou dwingen het weg te nemen, want dit zou hun gebouw tot schade strekken, werd op voorstel van den heer Hofmeyr besloten om in zulke gevallen niet aan te dringen op het wegnemen van het hijschtuig. Later bleek het dat de heeren Thorne en Stuttaford reeds maatregelen namen om naar den zin van den Raad te handelen. Tegen den heer T. J. Welsh werd geprocedeerd om den gevaarlijken toestand waarin hij, in weerwil van herhaalde waarschuwingen, zeker huis in Pleinstraat liet. Aan de Regering had het Comité zich op nieuw gewend om de Wet op Melaatschen in werking te laten stellen. Omtrent zekere vischtobben op het strand van Roggebaai ried Op. Werken verlof te geven om ze er te laten blijven, mits men er geen visch in zoutte, en tevens werd aan de hand gedaan om te zien of men niet een plek aan het eind van het Vischhoofd van de Havencommissie in ruil voor de tegenwoordige Vischmarkt kon krijgen. De heer Woodhead was tegen alle concessie aan de visschers; de heer Ashley achtte eenige concessie volstrekt noodig. Men eindigde met, op voorstel van den heer Woodhead, het laten staan van tobben op het strand wel toe te staan, maar alleen tot op den tijd dat men een nieuwe vischmarkt had. Er bleken weder 5 koortsgevallen, 2 van roodvonk en 1 van mazelen in de stad te zijn. Waterwerken rapporteerde, naar aanleiding van een verzoek van gebroeders Lewin om 100 gallons water daags voor een huis in Nieuwemarktstraat, dat gemelde heeren in de buurt dertien huisen hadden, en dus 1,300 gallons moesten nemen. Waterwerken berigtte verder de begrooting van den Stadsingenieur voor het Departement en voor de Brandweer te hebben aangenomen, met uitzondering van één niet zeer grooten post in elk. Dit vond bijval, gelijk ook een voorstel van den heer Hofmeyr omtrent een brief van procureurs Scanlen en Syfret, die £35 vergoeding wilden voor het storten van het paard van den heer E. W. Sedgwick, dat in Kloofstraat heette gevallen te zijn doordat er losse klippen lagen. Volgens hem waren de straataannemers aansprakelijk, zoodat men dezen om vergoeding vragen moest, en dit werd op den brief geantwoord.

Z. A. ATHENÆUM VEREENIGING.—De jaarlijksche vergadering dezer Vereeniging werd Woensdag avond in de zaal der Christelijke Jongelingsvereeniging gehouden. Wegens de afwezigheid van den President, Sir J. H. de Villiers, nam Dr. Kotzé den voorzittersstoel in, en wees, in de toespraak waar hij de vergadering meê opende, op het groote voordeel dat de oprigting van een "te huis" het Athenæum had aangebragt. Dr. Herman las het rapport, waaruit het bleek dat het aantal leden der Vereeniging van 249 tot 262 gestegen was. Voorts werd er melding gemaakt van een Uniemaaltijd, in Nov. aan de welgeslaagde studenten gegeven; van de uitgave van het *S. A. C. Annual* die men jaarlijksch wilde maken, en die over de £53 had opgebragt; van het succes van het "Athenæum Huis"—de inrigting door den Voorzitter het "te huis" genoemd,—waar thans bijna de helft der studenten hun verblijf hielden, en dat velen uit verre streken lokte; van het geven van £10 voor prijze, en van een scholierschap aan den student N. Teubes; van het vernietigen van een verband dat op het Athenæum rustte, wat men voornamelijk aan Sir J. H. de Villiers en Sir Langham Dale te danken had; en ten slotte van hetgeen de Unie in het algemeen, ook voor ligchaamsoefeningen en spelen, gedaan had. Uit het financieele rapport, door den Thesaurier, den heer H. de Smidt, gelezen, bleek het dat men £600 als vast en £21 als vlottend depositum in de Bank had. Na aanneming van het rapport zeide de Voorzitter dat als de Unie niet was opgerigt het Athenaeum stellig zou zijn achteruitgegaan; en in antwoord op een vraag verzekerde hij dat de schikkingen omtrent het Athenaeum Huis in de eerste jaren geen verandering zou len ondergaan. De leden van het Bestuur der Unie werden herkozen, en men besloot spoedig een Unie maaltijd te houden.

VOOR BOEREN.—Uit de maandelijksche opgave der heeren Bidewell Edwards en Arnold zien wij dat eenige nieuwe tarwe, die in November ter markt werd gebragt, 23s. heeft gehaald, maar men verwachtte den grooten aanvoer uit de koorndistricten eerst na Nieuwjaar. De oogst zou, meende men, in de naast liggende districten minder goed zijn dan verleden jaar, en naast goede tarwe zou men ook, uit de streken waar roest heerscht, minder goede ter markt zien komen. Van St. Helena Baai en de buurt werd slechts een matige, van de Oostelijke Provincie geen invoer verwacht. Het was waarschijnlijk dat niet weinig districten, b.v. Caledon, die verleden jaar tarwe naar hier voerden, ze thans uit de Kaapstad souden gaan halen, en er waren eenige ladingen vreemde tarwe onder zeil, schoon men geen reden had te meenen dat de invoer hiervan bijzonder groot zou zijn. Die vreemde tarwe zou 20 à 21s. kosten, en daar zou zich ook de prijs der Koloniale naar regelen. Fijn meel, beste kwaliteit, deed 19s. de 100 pond, en de voorraad was matig. Grof meel deed 30s. de 200 pond voor eerste en 28s. voor tweede klas. Zaaihaver 10s. de 100 pond; voorraad zeer matig. Rogge 8s. 6d., garst 8s. de 100 pond. Brandewijn toonde een stadige rijzing in prijs, schoon orders langzaam inkwamen. Thans werd hij genoteerd £33 10s. tot £34 op nieuw fust, 30 dagen sigt, *minus* 5 p.c. Drie maanden zou len verloopen eer de nieuwe brandewijn inkwam, en het was de vraag of de tegenwoordige voorraad voor dien tijd genoeg was. Houders van brandewijn stonden op hun prijs, en de firma was van oordeel dat men binnen een maand meer orders en een nieuwe verhooging der prijzen zou aanschouwen. Voorts meende zij dat, wegens schade door de wijngaarden geleden en welligt ook doordat men uit vrees voor phylloxera minder aan aanplanting had gedaan, de nieuwe brandewijn reeds terstond goede prijzen zou halen.

Aankomst der Mailstoomboot.

Eerst vroeg in den namiddag kwam Donderdag de *Hawarden Castle* hier binnenloopen. Als passagiers voor de Kaapstad bragt zij den heer en mevr. Van Ryn en Dr. Wessels, die wij een hartelijk welkom toeroepen, en verder Lord Houghton en bediende, de heeren Murray, Bates D'Orsey, T. Routledge jr., H. J. Scott, John A. Heathercoate, F. W. Spinks, G. Howard, Tozer, Meers, G. W. Hirdson, E. V. Annandale, Celliers, James Grant, Cowdell, R. Molderhause, John Rose, Rosenthal, Garrett, W. Anderson en D. Craib, Luitenant Gray, Kapitein Ferguson, Dr. Melladen, den heer en mej. Neville Greville en bediende, den heer en mej. Moir, mejj. Stopford, Poppe, Blumenthal en M. Burford, jongej. Kelly en bediende, den heer en mej. W. H. Phillips, Zuster Frances Teresa, jongejj. Moor, Le Gros en Hurlebusch, den heer en mej. Woodhouse.

Onder het Engelsche nieuws is het berigt dat Lord Harris, onder-Secretaris van Oorlog, tot Lord Reay's opvolger als Gouverneur van Bombaai is benoemd, en dat wel niet omdat hij de geschiktste persoon was of de beste aanspraak er op had, maar omdat Lord Salisbury hem beter dan andere missen kon. Voorts weder heel wat toespraken, onder anderen door den heer Goschen, die verklaard heeft dat de welvaart des lands toenam, maar dat bij vermeerdering van inkomen liever tot opheffing van belasting dan tot vergrooting van uitgaven zou bezigen. Het heet dat hij van plan is de invoerregten op thee af te schaffen of te verminderen. De Minister Smith heeft ten gunste van Werkliedenvereenigingen gesproken, en Sir Wm. Harcourt heeft zijn beschouwing der groote "nationale" partij, nl. de vereenigde Conservatieven en Liberale Unionisten, vergeleken met hetgeen men gevoelt als men, aan wal zijnde, een groot schip ziet dat overal lek is; want, zeide hij, men vindt dat wel treurig maar men is toch blijde dat men niet op het schip is. De heer John Morley is meer dan vroeger met zuiver radikale denkbeelden, op de manier van den heer Labouchere, in een gehouden toespraak in een Club voor den dag gekomen, daar hij b.v. vrij onderwijs, gedwongen onteigening van land door plaatselijke ligchamen, tegen betrekkelijk lagen prijs, enz. voorstaat, en die plannen vinden bestrijding bij de Conservatieven; maar de heer Labouchere gaat toch nog verder, en wil alles opruimen wat gepeupel heerschappij nog in den weg staat. De voor hier belangrijkste toespraken zijn die gehouden op een vergadering van den Rijksfederatie Bond, waar, zoo als reeds in een telegram gemeld is, besloten is om de Regering om het beleggen eener tweede Koloniale Conferentie te vragen. Lord Rosebery zeide bij die gelegenheid dat hij Rijksfederatie voorstond maar nog niet zeggen kon in welken vorm zij moest tot stand komen, want er was tegen al de geopperde plannen, vier in getal, iets in te brengen; en als het vierde noemde hij dat van den heer Hofmeyr (wiens naam hij echter niet meldde) om een extra invoerregt, in Engeland en de Koloniën, op waren te leggen die uit geen deel des Rijks kwamen. Dit plan was, zijns inziens, onvereenigbaar met de voorliefde voor vrijen handel die in Engeland heerschte. Sir H. James is nog steeds met zijn pleitrede in de Parnell-zaak aan den gang, maar geen mensch neemt er notitie meer van. Bij de algemeene verkiezingen zal Midlothian aan den heer Gladstone betwist werden door een heer, dien men, als hij geen Kolonel was, voor den Kaffertolk te P. Elizabeth zou kunnen houden, want ook hij heet Wauchope. Op een vergadering van de Vereeniging voor Vrouwenstemregt is verklaard dat de voorstanders van gemeld regt in het Lagerhuis reeds een meerderheid van 60 hadden. Het blijkt dat in Australië de Eerste Ministers van van Victoria en Queensland het wel in beginsel eens zijn met Sir Henry Parkes, maar zijn Federatie-plan thans nog niet uitvoerbaar achten, en dus slechts een schikking voor gemeenschappelijke landsverdediging willen. Het heet dat tijdens het verblijf van den Prins van Wallis in Egypte tot een zamensmelting van het daar staande Britsche en het Egyptische leger besloten is.

Over de Braziliaansche omwenteling verneemt men dat Generaal Fonseca kwaad was omdat men hem uit Rio Janeiro verwijderen en naar een afgelegen Provincie zenden wilde; dat hij daarop maaltijden gaf aan zijn officieren, waar republikeinsche toespraken werden gehouden; en dat de officieren weder aan de soldaten vertelden dat de eenige reden waarom zij geen hooger soldij kregen daarin bestond dat die Keizer en zijn Huis zooveel kostten. Toen de oproerlingen baas waren vervoegde zich de Generaal bij den Keizer, om dezen te vertellen dat Brazilië de monarchie ontwassen was, en hem tot aftreden te nopen, maar Dom Pedro weigerde, schoon zich gewillig betoonende om voor geweld te wijken. Het schijnt intusschen dat men in verschillende streken en kringen van Brazilië reeds lang gereed was de monarchie met de republiek te verwisselen.

Terwijl Rusland zijn soldaten met nieuwetsché geweren gaat wapenen, en ook Bulgarije in hetzelfde vak werkzaam is, heet het dat Keizer Wilhelm te Rome het plan van een algemeene ontwapening besproken heeft. In Frankrijk heeft de eerste verklaring der Regering aan de Kamer, waarin zij zeide zich van alle zaken te willen onthouden die tot twist konden leiden, en daarentegen een politiek van vooruitgang en matiging te willen voorstaan, een gunstigen indruk gemaakt, zoodat een groote meerderheid zich tegen een voorstel der Radikalen verklaarde om de herziening der Constitutie terstond ter hand te nemen.

Verder is er weinig nieuws dat men niet uit telegrammen weet, en bepaaldelijk is dit het geval met hetgeen de bladen van Stanley en Emin Pasha melden. Z. Afrikaansch nieuws is er eigenlijk in het geheel niet, behalve dat de Ed. heer R. L. van der Bijl net terug is van een reis naar Egypte, waar hij de besproeijingswerken is gaan zien, maar dat hij heeft afgezien van zijn plan om Indië met hetzelfde doel te bezoeken.

Ontvangst van Sir Henry Loch.

Eerst Vrijdag morgen te zes uur kwam de *Damascus*, met Sir Henry en Lady Loch aan boord, Tafelbaai binnenstoomen. Het was een prachtige dag, wel wat warm, maar iedereen was blij dat Z.Exc hier geen Z. Ooster aantrof om hem te begroeten. Het Dok en de aldaar liggende schepen was fraai versierd, en zoo was de geheele weg van het Dok af tot naar Kompagniestuin. De stoomboot bleef voorloopig buiten het Dok liggen, en te negen ure begaf zich Sir Gordon Sprigg met Majoor Sapte, Kapt. Bower en den heer Williams in de *Magnet* naar boord, waar zij Zijn Excellentie ontmoetten. Iets na half tien zag men de *Damascus* rondom het oorlogschip *Raleigh* stoomen, dat haar met saluutschoten begroette, en te half elf was zij goed en wel in het Dok. Sir Henry Loch met Lady Loch en zijn zoon en twee dochters begaven zich naar de plek van het dok waar de brug was, en daar leidde Sir Gordon Sprigg zijn medeministers, eenige beambten en officieren, en de leden der Havencommissie bij Z.Exc. in. Aan Lady Loch werd toen door een dochter van Ingenieur Thwaites een bloemruiker aangeboden. Sir Henry Loch was de eerste van het gezelschap die aan wal ging, en nu hoorde men kanongebulder van het Kasteel, terwijl een eerewacht uit het Oost Yorkshire Regiment het geweer presenteerde, en de kinderen der Havenscholen het "God save the Queen" aanhieven. Een tweede bloemruiker werd hierbij aan Lady Loch door kleine Miss Annie Hett namens de schoolkinderen aangeboden. Het gezelschap nam thans plaats in de rijtuigen die het het naar Gouvernementshuis zouden vervoeren. De eereboog aan het Dok maakte een goed figuur, en zoo ook de versiering bij de heeren Carlsson, Burmeister en Co., Ohlsson en Co. en anderen. De Vrijwillige Artillerie begroette Z.Exc. met een saluut toen zijn rijtuig de Dokpoort uitkwam. Daarna kwam men door den eereboog die, namens het publiek, naar een teekening van Ingenieur Carstens in middeneeuwschen stijl aan het ondereind van Heerengracht was opgerigt. Troepen en Vrijwilligers stonden overal aan de zijden der straat geschaard, en aan de platform voor de Beurs zag men eerewacht van 'blaauwbaatjes." Op de platform waren de leden van den Stadsraad en van het Receptie Comité, en verder afgevaardigden uit Simonsstad, Rondebosch, Port Elizabeth en Mosselbaai, benevens menigten van dames. Een aparte platform was voor de Maleijers opgerigt.

Terwijl men zat te wachten werd er gespeeld door de Vrijwilliger muziek, en niet ver van elven zag men den Gouverneur en zijn gezelschap opdagen. Toen zij binnen den kring gestapt waren voor de platform, werd aan Lady Loch een bloemruiker aangeboden door Miss Hettie de Waal, dochter van den Burgemeester, en aan elk harer dochters een door Miss Gladys Faught en Miss Lulu Cole, laatstgenoemde een nichtje van den heer Wiener.

De Burgemeester der Kaapstad, de heer De Waal, M.L.A., seide dat hij als zoodanig Z. Exc. en Lady Loch verwelkomde in den naam zijner medeburgers, en hun verzekerde dat men zeer verheugd was dat zij, na een lange en vervelende reis, de hoofdstad der Kaapkolonie hadden bereikt. "Moge", zeide hij, "uw werk in ons midden met succes bekroond worden; moge uw verblijf onder ons als Gouverneur der Kaapkolonie een voordeel en welvaart zijn niet alleen voor de Kaapkolonie maar ook van Z. Afrika in het algemeen." Daarop las hij het adres van den Kaapschen Stadsraad voor, dat gevolgd werd door nog zeven andere, nl. van de Stadsraden en Kamers van Koophandel van P. Elizabeth en Mosselbaai, van den Uitenhaagschen Stadsraad, en van de Mahomedaansche bevolking der Kaapstad. Sir Henry Loch gaf een kort antwoord op elk der adressen. In zijn antwoorden gaf Z Exc onder anderen zijn vreugde te kennen dat er voor de Kaapkolonie thans betere tijden waren aangebroken, wees hij op het nut van goede verstandhouding met de naburige Staten, en gaf hij te kennen dat hij van plan was zoo spoedig mogelijk een bezoek aan het Oosten te brengen.

Luide juichkreten werden gehoord toen het gezelschap op nieuw de rijtuigen besteeg en zich naar het Gouvernementshuis begaf, onder een fraaijen boog door, dien de heer McMeekan namens de Regering aan den ingang van Kompagniestuin had opgerigt. De kinderen die stonden te wachten om hen met het "God save the Queen" te begroeten hadden het zwaar genoeg gehad in de warmte, maar zij zongen flink, en zagen er netjes en vrolijk uit, makende vooral de Mahomedaansche kinderen een mooije groep uit. Trouwens ook op de platform hadden de priesters en hadjes, met hun schelgekleurde kleederen en hun fraai uitgedoschte vrouwen, een mooi effekt gemaakt.

Aan den stoep van het Gouvernementshuis werden Z. Exc. en Lady Loch door den Administrateur en mevr. Smyth ontvangen, en nu begaf men zich naar de Troonzaal, waar naast de Troon zetel de Administrateur en Admiraal Wells stonden. Voor den Troon stond een tafel waar een Bijbel en afschriften, der eeden lagen die Z. Exc. als Gouverneur en Hooge Commissaris moest afleggen. Aan de tafel zaten Sir J. H. de Villiers en de Ministers, en ook het militair gevolg van den Generaal en den Admiraal, en Sir David Tennant waren nabij den Troon, terwijl de Regters, het Comité van Ontvangst, de hoofden der Departementen, en een klein gedeelte van het publiek de rest der zaal vulden. Te half twaalf traden Sir H. Loch, met den Generaal en Admiraal en hunne dames, Sir Gordon Sprigg en anderen de zaal binnen, waar allen bij hun komst opstonden; en toen zij gezeten waren werd de beëdiging door den Hoofdregter verrigt. Daarop werden de aanwezige leden van den Wetgevenden Raad door Sir J. H. de Villiers, die van de Wetgevende Vergadering door Sir David Tennant, en die van het Comité van Ontvangst, zamen met den Burgemeester, de hoofden van Departementen, en de Bisschop der Kaapstad, die tijdens de verrigtingen was binnengekomen, door Sir Gordon Sprigg aan Sir Henry en Lady

Loch voorgesteld, ... drukten.

Na het einde der ... Gouverneur en zijn ... schingen, en reden ... Schuur, te Rondebosch ... blijf is. De volksm... groot, en de Spoo... bezoekers van buit... eenig orgink De ... *Damascus* moet hee... en bij en zijn g... aan boord. Wat ... nemen door den G... hun gezin op hen ... met hem kennis h... ons alle hoop in da... minder populair zal ...

HOOG GE...

(*Voor de* ...

DONDERDAG ...

VOO...

Hilliard vs. Pressi... om gijzeling van ver... van zijn proces ... £13 moest betalen. ... der niets bezat, en ... in den winkel van H... voor £10 per maa... buiten zijn traktem... tusschen aanbood £... len, gaf de Hoofdr... zijn gijzeling verord... dat de man vrij zou ... £... per maand betaal...

REHA...

werd verleend aan ... van Zijl.

VAN ZIJL ...

Adv. Searle stelde ... die van haar man ... gemelden man beve... van overdragt van z... scheiding was er een ... del gemaakt, waarbij ... kinderen kwam maar ... gebruik van hebben ... de schulden van den ... en aan den man w... den boedel toegeke... bij een procuratie v... kenen. Een "rule ... weder voor zal kom... om reden te geven ... niet zou teekenen, ... wil teekenen, de o... Baljuw zal gegeven ...

DRIE ...

In den boedel ... adv. Searle, namen... tot het aangaan een... verwezen. In dien ... in dien van Chas. ... voorstel van adv. ... voor het schrappen ... lunt verklaard.

HEYDENRYC...

Adv. Innes, voor ... voor respondent. Ki... om van de uitspra... zaak tusschen hem e... Geheimen Raad te m... verzoek was toeges... voorwaarden. Nu wa... loopen zonder dat ... waren, en hierom v... intrekking van het ... van respondent in ... zeide dat hij zich ... zou verzetten, maar ... met de zaak gesteld ... naar Port Nolloth ... proc. Silberbauer ov... plotseling naar En... Hof een verlenging ... zou met het appèl ... Hof verordende de i...

INSOLVENTE BOE...

Op voorstel van ... den heer E. H. va... in den boedel voo... order aan den Mees... ciale vergadering tot ... tor enz. te houden.

PETITIE VAN A. VA...

Adv. Juta trad v... titie op; adv. Inne... den boedel van Wols... ingewikkelde zaak. ... Zijl was een plaats ... stande dat geen h... verkoopen zonder h... te hebben aangebode... lang geleden haar T... meende dat hij alda... verzoek der beide s... aandeelen aan zeker... kocht, was om een ov... aan dezen te mogen ... adv. Innes met ... voor den dag dat d... kocht was aan zekere... gentien jaren gewo... was geworden. De ... kwam nu tegen de ... dat de plaats tot d... van den kant der ... beweerd dat Wolst... deelte van de koops... de curator, niet in ... betalen, aan hen b... had teruggegeven. ... order in de zaak t... eerst de punten wa... tusschen de gebroed... schil bestond.

ROW t...

Adv. Innes voor ... verweerder. Een aa... terlijke uitspraak t... eischer, had van v... verweerders tegeneis... regter had den tege... zen en aan eischer ... bepaald omtrent de ... er tegen op dat ... moeten betalen, ... onredelijk gedrag ... had gegeven, en te... regter in zijn uitspra... merking had genou... maken had, en eenig... der zonder grond ha... Hoofdregter zeide d... regter was verwezen ... ningen van twaalf ... konden worden u... scheidsregter zich n... niet aangingen, da... moeten ter zijde ze... gedaan, doch alleen ... eischer andere tra... in handeling ge... zijn ... spraken o... hij ... komen gel... gelijk de zaak her... goedkeuren, verwe... veroordeelende, da... van eischer was ge...

BOEDEL VAN WIJ...

Adv. Searle tra... petitie van de ... onder welke zich ... was met haar ma... ren getrouwd, een ... door beiden gema... uit land, een win... kans. Het vastg... maar er rustte een ... firma Baker en B... den boedel van ... zelve de winkelza... om het verband af ... de firma zelve u... doen, mits er een ... gegeven. De adv ... om een goede sc... jarig kind in de ... de boedel thans ... schulden niet wor... voortgezet, dan w... voor de erven ove...

DE BEER'S MIJNM...

MEN...

Adv. Innes ... Proc. Generaal ...

Loch voorgesteld, die hun allen de hand drukten.

Na het einde der plegtigheid gebruikten de Gouverneur en zijn gezelschap eenige ververschingen, en reden daarna naar de Groote Schuur, te Rondebosch, waar hun buitenverblijf is. De volksmenigte op straat was zeer groot, en de Spoortreinen bragten tal van bezoekers van buiten, maar nergens gebeurde eenig ongeluk. De reis van Z.Ex. met de [illegible] moet heel pleizierig geweest zijn, en hij en zijn gezin waren zeer populair aan boord. Wat wij van den indruk vernemen door den Gouverneur, Lady Loch en hun gezin op hen gemaakt die hier ter stede met hem kennis hebben gemaakt, boezemt ons alle hoop in dat zij in de Kolonie niet minder populair zullen zijn.

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor de drie Regters.)

DONDERDAG, 12 DECEMBER.

VOORLOOPIG.

[illegible] vs. Pressick. Adv. Juta vroeg aan om gijzeling van verweerder, die ten gevolge van zijn proces met eischer dezen over de £15 moest betalen. Het bleek dat verweerder niets bezat, en hij zelf verklaarde thans in den winkel van Hughes en Co. te dienen, voor £10 per maand, en niets te hebben buiten zijn traktement. Daar verweerder intusschen aanbood £1 per maand af te betalen, gaf de Hoofdregter een uitspraak die gijzeling verordende, mits dien verstande dat de man vrij zou blijven zoolang hij zijn £1 per maand betaalde.

REHABILITATIE

werd verleend aan P. Bayley en Wm. A. van Zijl.

VAN ZIJL *tegen* VAN ZIJL.

Adv. Searle stelde namens juffr. Van Zijl, die van haar man gescheiden is, voor om genoemden man bevel te geven tot het geven van overdragt van zeker vastgoed. Bij de scheiding was er een verdeeling van den boedel gemaakt, waarbij dit vastgoed aan de kinderen kwam maar de moeder er het vruchtgebruik van hebben zou. Daarvoor zou zij de schulden van den boedel op zich nemen en aan den man werd een som gelds uit den boedel toegekend; maar nu weigerde hij een procuratie voor de overdragt te teekenen. Een "rule *nisi*," die op 12 Januarij weder voor zal komen, zal den man oproepen om reden te geven waarom hij de procuratie niet zou teekenen, of waarom, als hij ze niet wil teekenen, de overdragt niet door den Baljuw zal gegeven worden.

DRIE BOEDELS.

In den boedel van Julius Elders vroeg adv. Searle, namens de executeurs, verlof tot het aangaan eener leening. Naar Meester verwezen. In dien van Leentje Gamilla en in dien van Chas. K. Hopkins werd, op voorstel van adv. Watermeyer, een "rule" voor het schrappen van een verband absoluut verklaard.

HEYDENRYCH *tegen* KINGON.

Adv. Innes voor applicant; adv. Searle voor respondent. Kingon had verlof gevraagd om van de uitspraak van het Hof in de zaak tusschen hem en Heydenrych naar den Geheimen Raad te mogen appelleren, en dit verzoek was toegestaan onder de gewone voorwaarden. Nu waren er drie maanden verloopen zonder dat die voorwaarden vervuld waren, en hierom vroeg adv. Innes aan om intrekking van het verlof en veroordeeling van respondent in de kosten. Adv. Searle zeide dat hij zich niet tegen de intrekking zou verzetten, maar slechts mededeelen hoe het met de zaak gesteld was. Respondent was naar Port Nolloth vertrokken, zijn zaak aan proc. Silberbauer overlatende, en deze was sedertdien naar Engeland gegaan. Als het Hof een verlenging van den tijd toestond, zou met het appèl worden voortgegaan. Het Hof verordende de intrekking.

INSOLVENTE BOEDEL VAN STRAMROOD.

Op voorstel van adv. Searle, die namens den heer E. H. van Noorden, schuldeischer in den boedel voor £75, optrad, werd een order aan den Meester gegeven om een speciale vergadering tot verkiezing van een curator enz. te houden.

PETITIE VAN A. VAN ZIJL EN EEN ANDER.

Adv. Juta trad voor de teekenaars der petitie op; adv. Innes voor den curator van den boedel van Wolstenholme. Dit was een ingewikkelde zaak. Aan drie gebroeders Van Zijl was een plaats nagelaten, mits dien verstande dat geen hunner zijn aandeel mogt verkoopen zonder het eerst aan de andere te hebben aangeboden. Een der broeders was lang geleden naar Transvaal gegaan, en men meende dat hij aldaar overleden was. Het verzoek der beide andere broeders, die hun aandeelen aan zekeren Le Roux hadden verkocht, was om een overdragt van die aandeelen aan dezen te mogen doen. Intusschen kwam adv. Innes met beëedigde verklaringen voor den dag dat de plaats in der tijd verkocht was aan zekeren Wolstenholme, die er negentien jaren gewoond had, en later insolvent was geworden. De curator van zijn boedel kwam nu tegen de overdragt op, op grond dat de plaats tot den boedel behoorde, maar van den kant der petitionarissen werd beweerd dat Wolstenholme slechts een gedeelte van de koopsom had afbetaald, en dat de curator, niet in staat zijnde de rest te betalen, aan hen het bewijs van eigendom had teruggegeven. Het Hof verklaarde geen order in de zaak te kunnen geven, als niet eerst de punten waren uitgemaakt waarover tusschen de gebroeders en den curator verschil bestond.

ROW *tegen* GERBER.

Adv Innes voor applicant; adv. Juta voor verweerder. Een aanvraag om een scheidsregterlijke uitspraak te bekrachtigen. Row, als eischer, had van verweerder £250 geëischt; verweerders tegeneisch was £500 De scheidsregter had den tegeneisch van de hand gewezen en aan eischer £9 toegewezen, maar niets bepaald omtrent de kosten. Adv. Juta kwam er tegen op dat zijn kliënt kosten zou moeten betalen, vooreerst omdat eischer's onredelijk gedrag tot het proces aanleiding had gegeven, en ten tweede omdat de scheidsregter in zijn uitspraak allerlei dingen in aanmerking had genomen waar hij niets mee te maken had, en eenige aanspraken van verweerder zonder grond had van de hand gewezen. De Hoofdregter zeide dat de zaak aan een scheidsregter was verwezen omdat zij liep over rekeningen van twaalf jaren, die door geen Hof konden worden uitgemaakt. Had nu de scheidsregter zich met zaken bemoeid die hem niet aangingen, dan zou het Hof de uitspraak moeten ter zijde zetten, maar hij had dit niet gedaan, doch alleen, met het oog op den tegen[illegible] andere transacties tusschen de partijen in behandeling genomen dan die waar eischer zijn aanspraken op grondde, en hierin had hij volkomen gelijk. Het Hof kon onmogelijk de zaak heropenen en zou de uitspraak goedkeuren, verweerder tot betaling der kosten veroordeelende, daar de uitspraak ten gunste van eischer was geweest.

BOEDEL VAN WIJLEN GUSTAV FRAUENSTEIN.

Adv. Searle trad op ten gunste van een petitie van de executeurs in dezen boedel, onder welke zich ook de weduwe bevond. Zij was met haar man in gemeenschap van goederen getrouwd, een wederzijdsch testament was door beiden gemaakt, en de boedel bestond uit land, een winkelhuis en voorraad in Keiskama. Het vastgoed was geschat op £1,000, maar er rustte één verband van £630 op. De firma Baker en Baker had een rekening tegen den boedel van £1,400, maar was gereed om zelve de winkelzaak voort te zetten, en tevens om het verband af te betalen en de schuld aan de firma zelve uit de gemaakte winsten af te doen, mits er een waarborg voor £2,000 werd gegeven. De advokaat achtte dit vooral daarom een goede schikking, omdat een minderjarig kind in de zaak betrokken was. Werd de boedel thans geliquideerd, dan konden de schulden niet worden afbetaald; werd de zaak voortgezet, dan was er kans dat er nog geld voor de erven overbleef. Aan Meester verwezen.

DE BEER'S MIJNMAATSCHAPPIJ *tegen* DEPARTEMENT DER DOUANE.

Adv. Innes en Molteno voor eischers; de Proc. Generaal en adv. Giddy voor verweerders. Dit was een eisch tot terugbetaling van zekere invoerregten door de oude De Beer's Maatschappij en door de daarmede thans vereenigde Centrale onder protest op pijpen en een brandspuit betaald. Er waren vier sommen die men nu terug wilde, en het gezamenlijk bedrag was bij de £470. De vraag waar het op aankwam was of de pijpen enz. al dan niet als mijnmachinerie moesten beschouwd worden, die volgens de Wet van invoerregten is vrijgesteld. Adv. Innes beweerde van ja; de Proc. Generaal zeide dat machinerie gebezigd voor beveiliging van leven en have in de mijnen geen mijnmachinerie kon heeten. Twee deskundigen uit Kimberley traden als getuigen op, en het bleek uit hun verklaringen dat de pijpen ten deele gebruikt waren om water aan te voeren tot het natmaken van den diamanthoudenden grond, ten deele voor beveiliging tegen brand. De uitspraak door den Hoofdregter namens het Hof gedaan hield in dat, wat de pijpen betrof, men deze op zich zelve geen machinerie kon noemen, maar dat zij gebruikt voor mijndoeleinden, gerekend konden worden een deel van zulke machinerie uit te maken. De brandspuit was stellig geen mijnmachinerie, en eischers hadden niet aangewezen welke hoeveelheid pijpen zoo gebezigd was dat men ze als mijnmachinerie kon beschouwen. Absolutie van de instantie, met kosten.

VAN BREDA *tegen* HUGO.

Adv. Innes voor eischer; de Pro. Generaal voor verweerder. Een eisch tot betaling van £113 6s., die eischer beweerde zijn achterstallig loon te zijn. Eischer was bij verweerder, die in Simonsstad zaken doet, als winkelbediende in dienst getreden, voor £4 met kost en logies per maand, en volgens hem was in 1886 een nieuwe overeenkomst gesloten, waarbij zijn traktement op £8 per maand, zonder kost en logies, gesteld was. Verweerder zeide dat de nieuwe overeenkomst slechts £6 per maand aan eischer gaf, dat deze zijn dienst verlaten had na een maand opzeggens, schoon hij drie maanden te voren kennis had moeten geven, en dat hij hem over de £56 aan kruidenierswaren schuldig was, waar dus een tegeneisch voor werd ingesteld. Verweerder zeide verder aan eischer nog £12 schuldig te zijn, en die had zij hem aangeboden. De Hoofdregter zeide, nadat de beide partijen als getuigen gehoord en de pleitreden gehouden waren, dat de verklaringen der beide getuigen met elkander in strijd waren, en dat het beste middel om uit te maken wie het juiste had verkondigd, daarin bestond dat men eischer's boeken naging. Die boeken toonden, zijns inziens, duidelijk, dat de voorstelling van verweerder de regte was, maar daar de andere Regters van oordeel waren dat, wat den eisch betrof, de uitspraak absolutie van de instantie moest zijn, was dit die van het Hof, terwijl de tegeneisch werd toegewezen met kosten.

Daarop verdaagde het Hof, niet zoo als het vroeger van plan was geweest tot gisteren namiddag maar tot Maandag.

De Naturellenvolken in de Transkei.

PONDOLAND.

(Slot).

Dezelfde politiek die aan Adam Kok en eenige honderden Griqua's een land gaf grooter dan Schotland, en die Moshesh tot beheerscher van een ruim gebied maakte, liet hare werking thans ook in de vergrooting van Faku's magt gevoelen. Op 7 Oct. 1844 werd een verdrag ontworpen en geteekend door Sir Peregrine Maitland te Fort Beaufort, en de heer Theophilus Shepstone en Wm. Fynn werden er meê naar Faku gezonden. Eerw. Thos Jenkins verklaarde de verschillende bepalingen van het stuk, waar Faku zonder aarzelen zich meê vereenigde, en op 23 November werden de merken van het opperhoofd en van diens zoon Ndamasi er aan gehecht, in tegenwoordigheid der heeren Shepstone, Fynn en Jenkins, en van vier der voornaamste Pondo raadslieden.

In dit verdrag wordt Faku erkend als Grootopperhoofd over het geheele land tusschen de Umtata en Umzimkulu, van de Quathlamba bergen tot de zee, en wordt dit gebied hem gewaarborgd tegen alle aanspraken van Britsche onderdanen. Aan den anderen kant verpligt het hem om de trouwe vriend der Kolonie te zijn, zijn volk te beletten Britsche onderdanen die zijn land doorkomen het leven lastig te maken, zijn best te doen om uitgeweken misdadigers op te pakken en uit te leveren, het voorbrengen van getuigenissen gemakkelijk te maken, gestolen vee terug te geven dat tot in zijn land is nagespoord, het doorreizen van reizigers en de post te beschermen, zoowel als handelaars en zendelingen in zijn land, het aan wal brengen van goederen uit schepen te beletten die geen Koloniale licenties hebben, zooveel mogelijk het oorlog voeren met naburige stammen te vermijden, naar de bemiddeling der Kol. Regering alle geschillen met andere hoofden te verwijzen die hij niet vreedzaam schikken kan, en de Kolonie met alle magt te helpen, zoo dikwijls hij hiertoe wordt opgeroepen.

Sir Peregrine Maitland's dépêches van dien tijd toonen dat hij in treurige onwetendheid omtrent Naturellen-politiek verkeerde; maar toen het verdrag geteekend werd wist hij dat er andere stammen binnen het gebied woonden aan Faku toegewezen, dat deze met de Pondo's gedurig aan het vechten waren, en dat Faku geen regtsmagt over hen had. Van hun vroegere geschiedenis en hun aanspraken op onafhankelijkheid wist hij niets. Tot hun bescherming bevatte echter het verdrag de bepaling dat "de regten van alle kleine opperhoofden en Naturellenstammen die ter eeniger tijd tot hiertoe in eenig deel van dit land gewoond hebben onveranderd blijven, en zij de vrijheid hebben van binnen het gebied te blijven wonen, even als vóór den tijd dat de Zulu oorlogen hen uiteen dreven."

De doeleinden van dit bepaalde verdrag zijn dikwijls verkeerd voorgesteld. Het was een van een reeks van verdragen die aan Naturellenhoofden uitgestrekte streken lands gaven die in hun bezit toen niet waren en nooit geweest waren. Als zoodanig kon het niet anders of het moest allen krenken, behalve den eenen begunstigden stam. Maar men behoeft niet langer naar de beweegredenen te gissen die er toe geleid hebben, als men de dépêche leest, terstond na het sluiten van het verdrag door Sir Peregrine Maitland aan den Minister van Koloniën geschreven. Daarin heet het:

"Mijn onmiddellijk doel was om hen (de Grenskaffers) af te houden van roekelooze pogingen tot vijandelijkheden tegen de Kolonie, nu zij wisten dat zij, dit doende, in hun rug een vijand zouden hebben magtiger dan zij zelve, in verbond met de Britsche Regering, en gereed om met groote overmagt hen te lijf te gaan. Maar ik had nog andere bedoelingen, en voornamelijk drie: om een vriendschappelijken nabuur aan de Z. W. grens van Natal te bekomen, ten einde strooptogten als die waar deze Kolonie door geleden heeft te beletten; om een onafgebroken gemeenschap te land met Natal door het gebied van bevriende stammen op te houden; en om schepen te verhinderen langs de kust tusschen Natal en de Kolonie zonder licentie, ten nadeele van 's lands inkomen, lading aan wal te brengen."

De toestand van den Pondo stam was in dien tijd zeer verbeterd. Mrs. Jenkins, de vrouw van den zendeling, die het eerst met de Pondo's bekend werd in 1838, schreef toen dat zij in erge armoede verkeerden. Zij hadden geen vee van welks vel zij kleederen konden maken, zoodat de mans geheel naakt gingen, en de vrouwen slechts een gordel van mieliebladen droegen, die aan elkander vastgemaakt en om haar middel gebonden waren. De verschillende clans der Pondo's, Pondomisi's, Baca's, Xesibe's en anderen waren steeds onder elkander aan het vechten. Zij en haar man woonden te Buntingville. Faku was tegen het preeken van den heer Jenkins, want, zeide hij, zijn volk zou maar lafhartig in den strijd en bang voor den dood worden als het zoo dikwijls van een andere wereld moest hooren. Twee jaren hongersnood volgden hare komst te Buntingville, en het volk leed onbeschrijfelijke ellende. Toen kwamen goede saizoenen en overvloedige oogsten, en de zaken herstelden spoedig. De heer Jenkins had toen het vertrouwen van het opperhoofd gewonnen, en er scheen een goede kans voor hem te zijn om van den stam iets teregt te brengen.

In den laatsten tijd heeft het voornaamste Pondo opperhoofd getracht het verdrag van 1844 over het hoofd te zien, maar dat verdrag, of liever de politiek der Rijksregering waar het een uitvloeisel van was, is de grondslag geweest van de tegenwoordige grootheid en magt van den stam. Het was door de oprigting van de Republiek Natalia dat Faku verlost werd van Zulu invallen en gelegenheid bekwam om zijn kracht terug te winnen. Was echter de Republiek blijven bestaan, dan zou hij slechts het district tusschen de Umtata en de Umzimkulu gehad hebben. De Rijksregering had zonder eenige onregtvaardigheid laatstgenoemde rivier kunnen houden als de zuidergrens der Kolonie Natal, maar in plaats hiervan trok zij zich terug naar de Umzimkulu, en gaf zij Faku al het land er tusschen prijs.

Buitendien wonnen de Pondo's aan aanzien door het verdrag Veertig jaar geleden was het woord "Gouvernment" voor de clans over Oranjerivier en Basbee wat het woord "Rome" was voor de stammen langs Rijn en Donau in het begin onzer jaartelling. Het was een merkteeken van ontzettende kracht, en hield een toover in die eerbied inboezemde. Als vriend en bondgenoot van "Gouvernement" viel het Faku niet moeijelijk om bij zijn eigen volk heel wat kleine uitgeweken clans in te lijven, welker strekking was zich aan elk middelpunt van ware of beweerde magt aan te sluiten.

Ten slotte verrijkte het verdrag het huis van het opperhoofd. Het schonk hem een jaarlijksche toelage van van £75, schijnbaar een kleine som, maar in werkelijkheid een die hem binnen weinige jaren in staat stelde om eigenaar van zeer groote kudden vee te worden.

In 1845, het jaar na het verdrag, stichtte de heer Jenkins een sendingstatie op een plek door Faku niet ver van zijn geboorteplaats gekozen. Hier bleef de heer Jenkins, die grooten invloed op de Pondo hoofden oefende, tot 1867, toen Faku stierf in den ouderdom van bij de negentig jaren. De heer Jenkins overleefde hem slechts vier maanden, maar zijn weduwe bleef in het land, en tot aan haar dood, weinige jaren geleden, oefende zij in Pondoland zelfs nog grooter invloed dan haar man ooit gehad had.

In 1848 werd de heer Henry Fynn tot Britsch Resident bij Faku aangesteld. Hij was ten volle bekend met den toestand en de nieuwste geschiedenis van Kafferland, daar hij jaren lang in Natal had gewoond toen Tshaka en Dingaan er baas waren. Even als andere Europeanen aldaar in dien tijd, had hij een aantal behoeftige Naturellen om zich vergaderd, die hem als hun opperhoofd beschouwden. In 1829 viel hij in ongenade bij Dingaan en moest uit Natal Baai vlugten, zoodat hij een schuilplaats socht in een afgelegen vallei eenige mijlen ten Oosten van de Umzimvubu, nabij de seekust. Zijn dorp aldaar werd bezocht door Kapt. Gardiner, die de ligging er van in zijn kaart aanwees. Later trad de heer Fynn in dienst der Regering, en als Resident bij Faku verwierf hij een invloed bij de Pondo's die naauwelijks achterstond bij die van den heer Jenkins. Eenmaal, in 1850, toonde Faku zijn achting voor hem door een geschenk van honderd stuks vee, hiertoe bijeengebragt onder de verschillende clans van den stam. Kort daarna kwam er een wijziging in de politiek der Rijksregering, en daar men besloot de Naturellen zooveel mogelijk aan zich selve over te laten, werd de Resident teruggeroepen.

In 1850 hadden de onderhandelingen met Natal plaats, die vroeger in een ander hoofdstuk zijn meegedeeld.

Eenige jaren later werd een plan geopperd om het meerendeel der onlangs aangekomen Naturellen uit Natal te verwijderen, en hen, onder den heer Theophilus Shepstone als Opperste Hoofd, op land te plaatsen dat men hiertoe van Faku zou bekomen. Het doel was bevordering van kolonisatie, en het plan was hetzelfde als dat in 1841 door den Volksraad der Trekboeren aangenomen. De heer Shepstone bezocht Pondoland van Mei tot Augustus 1854, en kreeg van Faku verlof om zooveel grond tusschen Natal en de grenskralen der Pondo's te bezetten als voor zijn doel noodig was. Tegelijk gaf Faku aan den heer Shepstone het uitsluitend toesigt over mond en haven van St Jansrivier. Die schikking werd niet ten uitvoer gelegd, maar toen Sir Phil. Wodehouse verschillende uitgeweken stammen in het land plaatste dat thans bekend is als Griqualand Oost, toen werd het kleine district tusschen Umtamvuna en Umzimkulu met Faku's goedkeuring aan Natal gehecht.

Sedert dien tijd is de geschiedenis van Pondoland zoo naauw verbonden met die van Griqualand Oost, het Xesibe district en de St. Janshaven, dat de hoofdgebeurtenissen er van noodzakelijkerwijze reeds in vermeld zijn in hetgeen hierover is gezegd.

Umqikela, Faku's zoon en opvolger, heeft zich nooit welgezind getoond jegens de Kolonie. Hij bezit veel minder bekwaamheid dan zijn vader, is aan drank verslaafd, onverdragelijk ijdel, en steeds onder invloed van verkeerde raadgevers, Europeanen en Naturellen. Zijn gedrag heeft meer dan eens vijandelijkheden uitgelokt, en slechts door groote toegevendheid heeft de Regering zich van oorlog onthouden. Hij heeft geweigerd om, zoo als het verdrag eischte, misdadigers uit te leveren. Hij heeft de Griqua opstandelingen aangemoedigd, door hun een schuilplaats te verleenen, hun toegelaten in zijn gebied hulp te werven, hun werkelijke hulp gegeven door hun negentig man onder zijn neef Josiah Jenkins te senden. Die bende marcheerde naar Mount Currie, was daar in het kamp der rebellen, en gaf zich eerst aan Kapitein Blyth over toen Josiah zag dat weêrstand tot wis verderf zou leiden. Er kan naauwelijks twijfel bestaan of hij was in een geheim komplot met de Zulu's in 1878.

Wegens die vijandige houding achtte de Kol. Regering het raadzaam om haar gezag over Oost Pondoland uit te breiden, maar de Rijksregering verklaarde zich tegen het bezetten des lands. Zij keurde echter goed de erkenning van Nquiliso's als onafhankelijk van Umqikela, en de bezitneming van St. Janshaven.

Sedert dien tijd is de verhouding tusschen Umqikela en de Regering in onbevredigenden staat gebleven, maar heeft geen openlijke vredebreuk plaats gehad Nquiliso, zoon van Ndamasi en opperhoofd van West Pondoland, heeft nooit reden tot klagten gegeven.

MONTAGU.

(Van onzen Correspondent.)

11 December 1889.

De langdurige droogte is eenigszins verminderd, doordat wij op den eersten dezer eenige prachtige regenbuijen kregen, waardoor onze waters zijn versterkt geworden, hoewel het veld er weinig van weet door de warmte der December maand dagen. Tot ieders verwondering is er meer haver gewonnen dan men volgens de droogte kon verwachten, maar voor de latere granen, zoodals koorn enz. is er weinig verwachting, daar de roest sich erg vertoont.

Onze wijngaarden beloven ook in algemeen minder dan verleden jaar, daar de rijp op vele plaatsen groote schade heeft veroorsaakt. Op sommige plaatsen is een derde, op andere nog meer dan een derde vernield. Gelukkig dat de prijzen nu veel beter zijn dan verleden jaar. Als de boeren maar niet weer zoo gek zijn om geld op brandewijn vooruit te nemen; er wordt hier onder deze voorwaarde reeds twintig pond per legger geboden.

Dr. Castles, onze geneesheer, wiens gezondheid in den laatsten tijd niet meer gunstig was, is voor eenige maanden naar Engeland op een kuijer; hem werd een afscheidsdiner gegeven door de leden der Debatsvereeniging, en bij deselfde gelegenheid werd hem een beurs overhandigd met £105 door het publiek bijeengebragt, als een geschenk voor de trouwe diensten en bekwaamheid gedurende zijn zesjarig verblijf onder ons; want hij is in den vollen sin des woords een verpleger der kranken en weldoener der armen. Het is te hopen dat hij met volkomene gezondheid tot ons mag terug komen. Wij zijn nu weer in bezit van een eigen leeraar, Ds. G. Malan, en als ik zeg dat de gemeente met dezen jongen leeraar zeer ingenomen is, zal een ieder het mij toestemmen die met hem bekend is, en hem gehoord heeft, want hij is een prediker zoo als men wenschen kan. Moge hij lang en met veel zegen onder ons arbeiden. Op den avond van 5den dezer, toen het juist een jaar was dat onze onvergetelijke Dr. Hofmeyr ontsliep, hield onze leeraar een dienst ter gedachtenis van die gebeurtenis in het kerkgebouw, dat bij die gelegenheid goed gevuld was, ook door vele buitenlieden uit de gemeente, en sprak een ernstig woord over de woorden: Ps. 39, "Gij hebt mijn leven een handbreed gesteld." Laatstleden Zondag werden de diensten door Proponent Daneel waargenomen. Deze jonge dienstknecht des Heeren heeft algemeene voldoening gegeven, doordat zijn rede vloeijend werd uitgesproken, weldoordacht was, en het hem aan de noodige ernst niet ontbrak.

FRANSCHHOEK.

(Van een Correspondent.)

Franschhoek, 11 December.

Laatst Zaturdag werd hier eene welbezochte vergadering van boeren en anderen gehouden om over het Phylloxera te spreken.

Het grootste doel was om door onderling gesprek het publiek de ernst en het gewigt van de zaak voor te houden om niet onvoorzigtig te zijn in 't overbrengen hierheen van planten ens. waardoor eenigzins het insect kan overgebragt worden.

Ongetwijfeld was de vergadering tot algemeen nut.

Tegelijkertijd werd ook gesproken over de ernst. Kiesing van de leden van de Afdeelings Raad, en algemeen werd besloten den heer Gideon Kriel weder te nomineeren als vertegenwoordiger van Drakenstein en deze plaats.

Met den nieuwen leeraar gaat het zeer goed, en de gemeente is hoogst in haar schik met de keuze.

Wij voelen zeer beschaamd over de wijze waarop "Een Correspondent" herhaaldelijk van hier schrijft tegen onzen kerkeraad.

Uwe lesers weten echter dat Franschhoek geen uitzondering op den algemeenen regel maakt, en dat in elke gemeente personen gevonden worden die met *alles* wat de kerkeraad doet fout vinden.

EEN REGTSSCHOOL.

(Vertaald uit het "Cape Law Journal.")

Ik ben er haast bang voor om dit onderwerp in behandeling te nemen, want het weinige dat ik er van zeggen zal is welligt toch te vergeefs gezegd; maar ik ben toch zoo overtuigd van de volstrekte noodzakelijkheid eener Regtsschool dat ik het waag u deze mededeeling te senden.

Ik spreek, zeer nederig, van een "School." Anderen zullen misschien hooger willen vliegen, en een "College" of Universiteit verkiezen. Het doet er echter zeer weinig toe welke naam men bezigt, zoolang men hier een plek in deze Kolonie heeft waarin de Regten *stelselmatig en wetenschappelijk* onderrigt wordt gegeven door bekwame regtsgeleerden. Dit resultaat te bekomen is het doel van mijn schrijven, maar hoe de zaak ter hand te nemen, dat is de vraag.

Schoon er door onze Universiteit gezorgd is voor examens in de Regten, waardoor men wordt toegelaten tot den Burgerlijken Dienst, het Procureursvak, de Balie en zelfs den Doctorsgraad, is er geen Regtsschool, geen gelegenheid om Beurzen voor Regtsstudie te bekomen, geen aanmoediging tot die studie, geen professor, en niet eenmaal iets zoo nederigs en veelbeschimpts als een onderwijzer. Wat is het gevolg hiervan? Ieder kandidaat moet voortsukkelen en in den donker zijn weg zoeken zoo goed hij kan, met welligt nu en dan bij gelegenheid wat hulp; en zoo komt het dat, met weinige uitzonderingen, men of op treurige wijze mislukt of een zeer onvolledige en benevelde kennis van de eenvoudigste elementen van het gebruikelijk regt krijgt Dit is evenmin billijk voor den kandidaat als voor het publiek. Het is van groot belang voor het publiek dat Magistraten en regtsgeleerde raadsmannen hun werk verstaan, en dat zij in hun vak behoorlijk zijn opgeleid. Examens geven natuurlijk zekere bewijzen van bekwaamheid, maar het zou beter zijn als men wist dat ook naast die examens elk kandidaat een afdoende en stelselmatige wetenschappelijke opleiding in zijn vak had gehad door bekwame mannen, persoonlijk belangstellende in, en verantwoordelijk voor, zijn bekwaamheid er in.

Toen Sir George Grey Gouverneur dezer Kolonie was, stichtte hij een Professoraat in de Regten in verband met het Z. A. Athenaeum, en benoemde nu wijlen Jan Brand tot professor. Toen deze tot President van den Oranje Vrijstaat was gekozen, stelde de Raad van het Athenaeum advokaat F. S. Watermeyer in zijn plaats aan, en na diens dood den tegenwoordigen Regter Cole. Al die benoemingen gaven in der tijd voldoening; maar Sir Philip Wodehouse, die zelf erkende geen Gouverneur van het volk maar dienaar der Kroon te zijn, schaft het Professoraat af, en het is afgeschaft gebleven. De omstandigheden zijn sedert dien tijd genoeg gewijzigd om een beweging ten gunste van een blijvende Regtsschool te regtvaardigen. Het is niet iedereen gegeven om altijd, zonder hulp, "door te blokken." Menig jong mensch die begonnen is de Regten te bestuderen, heeft die studie in wanhoop laten varen omdat hij geen behoorlijke hulp had, terwijl hij bij tijds geholpen in zijn werk geslaagd zou zijn. De Staat heeft thans ook regtstreeksch belang bij de zaak, nu er voor den Burgerlijken Dienst examens in de Regten zijn ingesteld. Het Regtsgenootschap zou er ook iets aan kunnen doen, en de Universiteit, schoon slechts een examinerend ligchaam, zou ons kunnen helpen met raad als zij niet met ons kan zamenwerken. In der daad geloof ik dat de vroegere en tegenwoordige Universiteits Examinatoren in de Regten het best in staat zijn om zich een gevoelen te vormen over de volstrekte noodzakelijkheid van een behoorlijk wetenschappelijk onderrigt in de Regten, en het zou zeer wenschelijk zijn als zij zich tot een Comité konden vormen om de zaak in behandeling te nemen en te bespreken, met het doel om verdere stappen te doen tot de oprigting eener Regtsschool.

Wat men echter ook besluite, één der voorwaarden zal moeten zijn dat de man die tot Professor in de Regten wordt aangesteld een lid der Balie van groote ondervinding zij, die zelf een wetenschappelijke opleiding in de Regten aan een der groote Universiteiten van Europa heeft erlangd. Met ons ingewikkeld regtsstelsel—want waarlijk, er is geen land ter wereld waar men om regtsgeleerde te zijn zwaarder studie noodig heeft,—kan men slechts een eerste-klas regtsgeleerde gebruiken Hij moet in het Romeinsche, Roomsch-Hollandsche en het Engelsche regt geheel thuis zijn, want anders komt van zijn werk als professor niets teregt; en hij moet weten om onderwijs zoo wel als lezingen te geven; want nu eens zal hij de eerste beginselen moeten leeren, dan weder over verwikkelde en betwiste regtspunten betoogen moeten leveren.

Men verhaalt van wijlen Sir Henry Maine dat toen men hem het Professoraat in de Regten aan de Universiteit van Oxford opdroeg, hij die opdragt slechts onder voorwaarde aannam dat hij het ambt in de eerste drie jaren niet zou behoeven te aanvaarden. Dit werd goedgevonden, en terstond ging hij naar Duitschland, om daar drie jaren onder de knapste professoren van dien tijd het Romeinsche Regt te bestuderen. Dit toont in welk licht hij zijn pligt bij het waarnemen van zoo verantwoordelijk een betrekking beschouwde, schoon toen ter tijde de studie van het Romeinsche Regt in Engeland nog door allen, behalve zeer weinige geleerden, geminacht werd. Thans is het in Engeland geheel anders gesteld. De studie van zekere gedeelten van het Romeinsche Regt wordt daar thans als een volstrekte noodzakelijkheid beschouwd, en de elementen van dat Regt vormen een deel van de examens voor de Balie.

Ik zie geen moeijelijkheid er in om een knap man te krijgen, als wij hem slechts een traktement kunnen bezorgen. Dit is altijd het grootste bezwaar. Maar welk traktement ook gegeven worde, zie ik geen bedenking, vooral als het traktement niet al te aanlokkelijk is, om den professor ook toe te laten als lid der Balie werkzaam te zijn. In de meeste gevallen zijn de leerlingen of beambten in den Civielen Dienst, of procureursklerken, en dus van 9 of 10 tot 4 in hun kantoren werkzaam. Zij kunnen dus slechts vóór tienen of na vieren klassen bijwonen. Stond men den professor geen praktijk als advokaat toe, dan zou het blijkbaar onredelijk zijn om te verwachten dat hij op andere dan de gewone "college" uren onderwijs zou geven.

Toen de heeren Brand, Watermeyer en Cole hier Professoren in de Regten waren, hielden zij hun klassen vóór tienen en na vieren. Ik meld dit, daar het noodig kan zijn om het in het oog te houden bij het doen der aanstelling.

Als aan dit plan behoorlijk hulp wordt verleend, dan zal een begin zijn gemaakt met het wegnemen van den blaam die op de Kolonie rust dat zij, met al haar inrigtingen van onderwijs en haar examens in de Regten, geen Regtsschool heeft.

C. H. VAN ZIJL.

DINGAAN'S DAG.

16 DEC. 1838.

"Retief, de Generaal is dood,
Met vijf-en zestig man.
De Afrikaanders zijn in nood—
O, help, wie helpen kan!

De Zulu-Koning brak zijn woord—
Zoo als een Kaffer doet—
De dappere helden zijn vermoord
En liggen in hun bloed.

Nog erger, oor'al is geschrei
En *weenen* in Natal.
Ziet! meenig vrolijke vallei
Is nu een tranendal.

Geen kind of grijsaard wordt gespaard,
Geen moeder of geen gade.
Zoo vrees'lijk is de mensch ontaard—
Geen zuigling vindt genade!"

De tijding vloog van mond tot mond,
— En overal was geween—
Tot men Uijs en Potgieter vond,
Over de Bergen heen.

Zij spraken weinig over de zaak
Maar riepen tot den Heer;—
"Het bloed der zuigling roept om wraak!"
En—grepen het geweer.

De oude twist is nu vergeten:
De jaloezie is dood.
Een stem weerklinkt in elk geweten;—
"Ga! help uw landgenoot."

Het werd besloten, dat Piet Uijs
Met Potgieter zou gaan
(Maritz beschermt de wagens t'huis)
Om Dingaan te verslaan.

Drie honderd zeven en veertig helden
Was het Kommando sterk.
Van zulke daden hoort men zelden—
Voorwaar! 't was heldenwerk,

Want—Dingaan's leger telde honderd
Tegen één dier helden!
Het nageslacht mag wel, verwonderd,
Hun dapperheid vermelden.

Des avonds, moeder, als gij 't huis
Zit praten met uw kind,
Vertel hem toch hoe Dirkie Uijs
Zijn vader heeft bemind.

De eed'le Jongeling was vrij,
Voor *hem* was geen gevaar,
Doch stierf hij aan zijn vaders zij.
De kleine martelaar!

Acht mannen vielen op dien dag
Met Dirk en Pieter Uijs.
De Boeren keerden van den slag
Bedroefd terug naar huis.

Toen volgde een tijd van bitter rouw—
Acht maanden van ellende!
Eerst was er honger, koorts en kou,
Daarna—een Zulubende.

Maritz, hun hoofd, werd krank en stierf;
Doch God gaf hun, daarna,
Een man die zich een naam verwierf
Door gansch Zuid Afrika.

Andries Pretorius is zijn naam
Gelijk Retief was hij,
Niet slechts een Ridder zonder blaam;
Maar innig vroom daarbij.

Terstond na zijne komst werd hij
Benoemd als Generaal.
Met flinke Landman aan zijn zij,
Rukt hij naar Dingaan's kraal.

Vier honderd zestig man en vier
Koos hij om mee te gaan—
Een leger zoo als welligt hier
Ten lande nooit zal staan:

Want ziet! er werd geen ijdel woord
Gehoord, bij dag of nacht!
Men bad, men zong, men las Gods Woord,
En steund' op Hooger Magt.

Het leger was een Gid'ons bend'
Verkoren tot den strijd.
Het was een redder uit d' ellend',
Door God zelf toebereid.

De wraakzucht spoorde hen niet aan,
(Er zijn er die dat fluist'ren)
Zij zonden *driemaal* naar Dingaan
Maar hij—*hij* wou niet luist'ren.

Het eenig antwoord dat hij gaf
Was twaalf maal duizend helden;
Hij dacht hen even als het kaf
Te drijven van zijn velden.

Daar komen zij met helsche woede,
Als woeste waterstroomen.
"Pretorius! wees op uw hoede,
De ure is gekomen!"

Zij loopen storm, met wild getier,
En daverend geruisch—
Gelijk een magtige rivier,
Met donderend gedruisch!

De strijd is bang—en hoog de nood—
Doch ieder Boer schiet goed!
De wateren der rivier zijn rood
Geverwd door Zulubloed.

"Ja! valsche Dingaan! 't is de dag
Der wraake, voor uw zonden!
Drie duizend vallen in den slag—
Uw rijk is gansch ontbonden!"

O vaders! moeders! allen gij
Die mijn verhaal mogt hooren!
Vertel uw' kinderen, dat zij
Uit *helden* zijn geboren.

Dan zal het Afrikaansche bloed,
Dat vloeit in hunne ad'ren,
De bron zijn van denzelfden moed
Die brandde in de vad'ren.

Zoo zal ons volk een eerenaam
Voor zich op aard verwerven:
En *alle Afrikaanders* zaam
Eén rijk zijn, eer wij sterven.

N. HOFMEYR,
Warrenton.

Zeven Rivieren, Banhoek.

(Van onzen Correspondent).

10 December 1889.

Na mijn laatste ontlastte de lucht sich van een gedeelte van haar vocht, waarmede zij gedurende een geruimen tijd zwanger ging, en wel te 12 ure op Zaturdag toen een verkwikkende sachte regen begon, welke door eenige donderslagen opgeluisterd werd, en aanhield tot den avond, toen het weder opklaarde. Den volgenden dag, Zondag, en ook Maandag lieflijke en aangename sonneschijn doch niet warm. Gisteren begon het al weder uit het Noord Westen te waaijen en spoedig was alweer de lucht bewolkt. Van morgen houdt het nog aan, en eenige droppelen beginnen reeds te vallen, en wij zijn veel te wachten, naar wind en wolken te oordeelen. Zoo aangenaam en koel is de lucht als wij het in de beste dagen in lente hebben; maar of zulks eene heilsame uitwerking op de wijngaarden en vruchten hebben sal betwijfel ik, daar wij nu warm weder hebben moeten, want het koele werkt de oïdium in de hand en vertraagt den groei in het rijp worden der vruchten. Maar het is best tevreden te zijn zoo als het is. De inspecteurs van phylloxera, waarvan ik laatstleden mededeelde dat zij de dienst verlaten hebben, zijn allen op twee na, te weten de heeren P. J. le Roux en P. Bosman op zeer lafhartige wijse weder hunne diensten bij den heer Peringuey gaan aanbieden, welke siende dat hij hen onder zijn magt had hen weder, op zekere voorwaarden aannam namelijk indien zij gewillig waren eene week gratis als straf voor hun insubordinatie te werken aan hetwelk sij bereidwilliglijk voldeden. Zulk eene vernedering is voor mij hard te verduren, en ik roept hun toe "O tempora o Mores." Onze bysulphide is a weder eenige dagen gedaan, dus hebben wij nu onze manschappen te bezigen aan het uitpikken der wijnstokken, hetwelk hier zeer langzaam vordert, daar zij allen oud en dus sterk en groot zijn. De 25 man tezamen roeijen per dag niet meer dan tusschen de 3 en 400 stokken uit. Het schijnt of het ergens hapert met het oversenden van vergit, want wij zijn dikwijls sonder. Of het misschien bij de agenten in Europa te soeken is of wel bij hen die alhier er na sien moeten, weet ik niet, maar het is seker dat op verscheidene plaatsen waar niet gewerkt wordt overvloed van Bisulphide heen gesonden is, en wij moeten wachten Het inspuiten beschouw ik er goed voor; het uitpikken kan later gedaan worden. Een van onze bandieten werd van daag ontslagen, zijn tijd is om, hij krijgt een vrije pas met den trein naar Cradock en tevens een nieuw pak kleeren, alsmede mondbehoeften voor de reis en ook zijn geld waar hij voor gewerkt heeft sinds hij hier aan de phillox ra werken voor het Gouvernement werkt. Waarlijk zij worden goed verzorgd. Een ander komt in zijn plaats. De dief die bij den heer Joubert ingebroken heeft is aan de Paarl gevat en van daar naar Stellenbosch gezonden, alwaar hij bekende in den wijn kelder geweest te zijn, maar van het huisbreken wist hij niets, hij is verder aangehouden voor meerdere getuigenis en komt morgen weer voor. Vruchten, zoo als abrikozen, pruimen en vroege peren genieten wij nu volop. Nadat de bestierder, de heer Douglas dezelve eerst geplukt heeft, en laten tellen van den heer Watermeijer, die aangesteld is om de groenten en vruchten te inspekteeren worden dezelve uitgedeeld aan allen die op de plaats zijn. Ons Gouvernement moet er voor betalen volgens de gemiddelden marktprijs. De heer Watts was ook klaar te Simonsvlei, en nu te Rustenburg, het plaats van den heer van der Graaf Haupt. Ik ben blijde te zeggen dat hij bijna genoegzaam geheel hersteld is. Daar ik zoo afgezonderd ben kan ik u weinig nieuws melden dus tot ziens.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Werkstakers.

Een diefstal.

Een brand.

Ontvangen en gepubliceerd 12 *Dec.,* 4.30 *n.m.*

LONDEN, 12 DEC.—Er is een goed vooruitzigt op een schikking die de dreigende werkstaking der kolendragers zal verhoeden, maar de conferentie gisteren tusschen de gasstokers en hun bazen gehouden is vruchteloos geweest. De juweelen der ex-Keizerin van Brazilië, waaronder eenige Braziliaansche diamanten va groote waarde, zijn gestolen. Tijdens een plotselingen schrik die veroorzaakt was door een brand in den Schouwburg te Johnstown, Pensylvania, werden vijftien lieden doodgedrukt, tachtig gekwetst. De *Spartan* is Woensdag te 10 n.m. te Madeira aangekomen.

Wol.

Geld- en Handelsnieuws.

LONDEN, 12 DEC.—De Kol. wolverkoopingen zijn heden gesloten, met prijzen die iets onder een halven penny hooger waren dan die bij de sluiting der vorige reeks. Consols doen 97⅝; Kaapsch angorahaar 1s. 6½d.; 4 p.c. Kaapsche Consols £111 10s.; 4½ Natalsche effekten £114; bietsuiker, 88 p.c., 11s. 9d. de centenaar; goede eerste klas koffij te Rio 6,252 reis; wisselkoers te Rio, 27½. De *Dane* heeft heden, Donderdag, te 9 v.m. Teneriffe, op reis naar de Kaap, verlaten.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Wol Tentoonstelling.

OOST LONDEN, 12 DECEMBER.—De Woltentoonstelling was een groot succes, wat de kwaliteit betreft van het tentoon gestelde; doch de hoeveelheid was ver beneden de verwachtingen, hebbende de boeren verschillende redenen, om niet in te schrijven.

De "Melrose."

OOST LONDEN, 13 DEC.—De *Melrose* heeft na haar vertrek uit Natal op gisteren haar schroef ten deele gebroken, en komt van avond deze haven binnen om gerepareerd te worden.

Z. A. REPUBLIEK.

Swazieland.

EMBEKLWENI, 11 DEC. — De Induna's hebben heden namiddag de afgesproken zamenkomst met de Commissie gehouden, en toegestemd in de aanstelling van een Driemanschap om het bestuur over het land te voeren, terwijl de twee Regeringen zich verstaan over de toekomst van Swazieland. De heer Shepstone zal voorzitter zijn van het Driemanschap. De Induna's verzochten dat drankverkoop in het land zou belet worden, en vernamen van de Commissie dat, schoon men niet net nu een afdoend bevel hiertoe kon geven, de kwestie door haar in ernstige overweging zou worden genomen. De Induna's hebben het bestuur van het Driemanschap beperkt tot vier maanden na het vertrek der Commissie.

Een Tooneelgezelschap.

JOHANNESBURG, 12 DEC. —De heer Lionel Brough met zijn tooneelgezelschap is heden namiddag, op weg naar Pretoria, Johannesburg doorgekomen.

GAAT GIJ naar de Goudvelden? Neemt een grooten voorraad van Ormond's Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kamp en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zoosls Verhit Bloed, Onlesschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij op kwalen in ons tropiesch klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels, voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten.—*Adv.*

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIES

Dec. 12.—Philip Rosenthal, van Kimberley, woonachtig te Kaapstad, gedwongen sequestratie finaal toegestaan.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.

DE FRANSHOEKSCHE KERKERAAD.

Franschhoek, 11 Dec. 1889.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—Ll Zaturdag hadden wij hier eene vergadering omtrent de Phylloxera; er werd besloten geene planten of stekken van andere plaatsen hier in te voeren. Verder werd er van gesproken om het Gouvernement te verzoeken strengere maatregelen te nemen om het verspreiden van de Phylloxera tegen te gaan. Ook werd er besloten den heer P. J. Kriel weder als kandidaat voor den Afdeelingsraad voor te stellen. Sints de laatste Ringsvergadering was er heel wat geschrijf in de couranten omtrent de handelwijs van den Kerkeraad alhier Correspondent blameert de Kerkeraad. Kerkeraadslid daarentegen beweert dat de Kerkeraad niet te blameren is. Maar waar ligt nu eigenlijk de fout? Is het niet misschien bij den Ring, den rapporteurs, of bij Correspondent selven? Laat ons zien wat in het Franschhoeksche rapport staat Er zijn ook nog gevallen van dronkenschap. Ds. de Beer merkte aan dat hier een kantien bestaat, welke de inwoners opgedrongen is.

Zoo iets staat niet in het rapport. De *Cape Times* zegt in zijn uitgave van 10 October er waren meer gevallen van dronkenschap in het laatste jaar. Dit staat ook niet in het rapport Dat hier een kantien bestaat, staat ook niet in het rapport, en ik meen dat de Kerkeraad slechts verantwoordelijk is voor wat in het rapport staat, waaronder zij hunne namen hebben geteekend. Daarin staat, "Er zijn ook nog gevallen van dronkenschap," en dit is niet anders dan de waarheid, want in welke gemeente van ons land zijn er geen gevallen van dronkenschap? Nu kan een ieder voor zichselven oordeelen. Correspondent waarschuwt den Kerkeraad dat hij de belangen der gemeente niet op zulk eene onachtzame wijze moet benadeelen, en in zijn laatste schrijven van 8 Dec. verschenen in uw uitgave van 10 deser, haalt hij nog Matth. 7 vs. 12 aan, om Kerkeraadslid van zijn pligten te overtuigen; maar hij vergeet dat hij zelf een van de 10 geboden overtreden heeft, door op den Sabbatdag een brief naar de courant te schrijven, want de 8ste Dec. was op een Zondag. Wij zijn allen vol fouten en gebreken, maar om een ander de les te lesen wanneer hij de waarheid spreekt en zichselven schuldig te maken om de geboden te overtreden, is geen voorbeeld.

D. H. JOUBERT, H. F.zn.

[Onze correspondent heeft het vierde gebod door zijn brief niet overtreden, want die brief was in werkelijkheid gedagteekend 3 December, en door een fout van zetter en correcteur is 8 in plaats van 3 gedrukt.—RED. *Z. A.*]

HANDEL EN NIJVERHEID.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGING-MAATSCHAPPIJ.

Verkooping in den Effektenbeurs op Donderdag, 12 *December* 1889.

Bothas 8s. 6d.
Langte B. 38s. aan te komen.
Langte Western 14s.
Nationals 12s. 3d.
Nooits 21s.

FRED. H. BOOSE, Secretaris.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

De heer James Lawrence meldt ons per telegraaf onder datum 13 Dec. :—

Markten zijn goed voorzien. Boerenmeel 25s. tot 30s.; mielies 16s. tot 19s.; voer 9s. tot 11s.; kaf 15s. tot 22s.; zemels 5s.; haver 21s.; garst 18s.; aardappelen 15s. tot 18s.; uijen 25s. tot 28s.; mieliemeel, 18s. tot 22s.; eijeren 1s. 6d.; boter 1s. 6d.; pluimvee in groote vraag; Kafferkoorn 18s.; vruchten en groenten in goeden voorraad. Geen slagtvee in aanvraag.

JOHANNESBURG, 11 DEC.—De officiëele opgaaf omtrent het winnen van goud in November, door de Mijnkamer bekend gesteld, bedraagt 36,115 ons 9 wigtjes, waaronder 1,548 ons uit Klerksdorp en Potchefstroom.

JOHANNESBURG, 12 DEC.—De aandeelenmarkt toonde geen merkbare verandering. Monte Christo en Durban Deeps zijn iets gerezen, maar andere effekten blijven onveranderd. In December zal veel meer goud worden gewonnen dan in November.

PRODUKTENMARKT TE KAAPSTAD.

De heeren Ball & Co., berigten ons gisteren het volgende:

STRUISVEEREN.—Deze week was de markt grootelijks voorzien; het geheel van het aangebodene bestond uit veeren, die achtergehouden waren gedurende de laatste 6 of 8 weken. Geen nieuwe bezendingen konden deze week aangeboden worden, doordien al de ruimte te voren was bsproken geworden. Alle soorten waren in levendige aanvraag voor de geheele verkooping, en de markt sloot met vaste prijzen.

Verkoopingen waren voor de laatste week 2,160 lb., die £2,[illegible]55 opbragten.

De uitvoer was 1,925 lb., gewaardeerd op £3,[illegible]35.

De verkoopingen waren deze week 3,015 lb., die £4,900 opbragten.

De uitvoer was totaal 1,83[illegible] lb., gewaardeerd op £2,335.

Wij noteren de volgende als marktprijzen:—

	£	s.	d.		£	s.	d.
Witte, ordinaire primas...	£8	0	0	tot	£11	0	0
Do., eerste ...	6	10	0	„	7	10	0
Do., tweede ...	5	0	0	„	6	0	0
Do., derde ...	3	10	0	„	4	10	0
Do., inferieure en schachtig	2	0	0	„	3	0	0
Wijfjes, witte en lichte (superieure)	5	0	0	„	7	10	0
Do, tweede ...	3	10	0	„	4	0	0
Do., derde ...	2	0	0	„	2	0	0
Do., donkere ...	3	15	0	„	5	10	0
Do., inferieure en schachtig...	1	12	6	„	2	0	0
Fancy Byocks ...	3	15	0	„	5	10	0
Staart, witte	1	2	6	„	2	0	0
Do., lichte ...	1	2	0	„	1	10	0
Do., donkere ...	0	10	0	„	1	0	0
Zwarte, lange ...	3	15	0	„	4	5	0
Do., middelmatige (lange)	2	15	0	„	3	5	0
Do., middelmatige (korte)	1	15	0	„	2	5	0
Do., middelmatige korte (uitgezochte)	0	10	0	„	0	15	6
Do., do., gemeene tot tamelijk...	0	5	0	„	0	7	6
Do. flos (lange) ..	0	15	0	„	1	2	0
Do., flos (korte) ...	0	5	0	„	0	7	6
Vale, lange ...	1	10	0	„	2	15	0
Do., middelmatige	1	10	0	„	1	15	0
Do., middelm. en korte	0	10	0	„	0	15	6
Do., middelm. en korte (uitgezochte) ...	0	7	0	„	0	12	0
Do., do., gemeene tot tamelijk...	0	2	0	„	0	4	0
Do. flos (lange) ...	0	15	0	„	1	2	0
Do., flos (korte) ...	0	6	0	„	0	10	0
Spadonas, witte ...	1	15	0	„	2	0	0
Do., lichte... ...	1	0	6	„	1	10	0
Do., donkere en kuikenveeren ...	0	0	6	„	0	2	0

WOL.—De markt was deze week bepaald losser, voor alle beste ligte ten volle uitgegroeide wolsoorten, die nog voldoende prijzen deden. Wij noteren goede, lange, ligte Karoo wol 7½d. tot 8½d., merino ligte gezuiv. de kwaliteiten 6½d. tot 7d. Zware en gebrekkige 5¼d. tot 6¼d. per lb.

VELLEN.—De December serie van de schaapvellen veilingen te Londen opende gisteren, de uitslag is als nog niet bekend. De bezendingen zijn aanmerkelijk, en de prijzen blijven onveranderd. Wij noteren bokvellen 10d. per lb. Ligte wol m'riuos 5½d. Korte wol 4½d. Bastards 3½d. Kaapsche vellen 1s. 10d. Beschadigde vellen volgens kwaliteit.

Wellington Bank.

Berigt aan Deelhebbers.

DE Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Deelhebbers zal gehouden worden in het Bankgebouw op WOENSDAG den 15den Januarij 1890, ten einde van Directeuren te ontvangen een algemeene opgaaf van de aangelegenheden der Bank, twee Directeuren te kiezen in de plaats van de Wel-Ed. heeren W. A. JOUBERT en F. P. MARAIS, die bij beurtwisseling aftreden, een van welke bij deze gelegenheid weder herkiesbaar is, en verder om overeenkomstig de Acte van overeenkomst, Sectie 52 te besluiten of de gezegde Bank zal verlengd worden voor een verderen tijd niet te bovengaande zeven jaren.

Ook wordt kennis gegeven dat geene Aandeelen in deze Bank overgemaakt zullen worden van af den 15de December 1889, tot den 15de Januarij 1890.

De Stoel zal precies te 9 ure worden aanvaard.

Op last van Directeuren,

A. R. TRENGOVE,
Waarnemend Bestierder.

Wellington, 4 Dec. 1889

Lijst van Deelhebbers die tot Directeuren verkiesbaar zijn.

Atkins, J. S.	Malan, D. J., J. F. zn
Bisseux, Eerw. J.	Malan, D. G., F. zn.
Brink, J. G. G., Sr.	Malan, J. D.
Buxmann, J. H. v.n	Malan, G. D., J. J. zn.
Cellie, D. G., P. zn.	Malherbe, E. G.
Cellie, G. J., P. zn.	Malherbe, W. D.
Du Toit, S. F.	Marais, J. F., G. zn.
Du Toit, J. F.	Marais, F. P., G. zn.
Du Toit, D. S. A.	Du Plessis, J. G.
Du Toit, G. P.	Retief, P. R.
Hamman, E. C.	Retief, J. J., Sr.
Hugo, F. J., P. zoon	Rossouw, D. G. D.G.zn.
Joubert, J. A., Sr.	Rossouw, P. L., J.D.zn.
Joubert, W. A.	Rossouw, H. J.
Kriegler, S. G.	Smith, M. L.
Letegan, S. P.	Smit, H. J.
Le Roux, H. L.	Schwartz, H. D.
Malan, P. J., J. F. zn.	Schwartz, F. J.
Malan, B. G. J.	V. d. Merwe, S. W. J.
Malan, J. F., D. G. zn.	V. d. Spuij, D. J. A.

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

OPGERIGT DEN 31STEN MAART 1856.

KAPITAAL £20,000
RESERVE FONDS £36,616

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. heer E. LANDSBERG, Voorzitter.
" " E. J. EARP,
" " C. A. FAIRBRIDGE.
" " PAUL DE VILLIERS.
" " C. T. VOS.
" " C. M. BERNHARD.
" " J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN:

De Wel-Ed. heer D. P. KRYNAUW.
" " T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als *"De Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*

☞ De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen en 10 ure, tot het verrigten van bezigheden.

Kantoor,—Kamer Gebouwen, 4, Kerkplein.
G. W. STEYTLER, Secretaris.

A Ride to Khiva,

BY

CAPTAIN FRED BURNABY

Royal Horse Guards.

Page 19 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic—with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, the latter a most invaluable medicine and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory, and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS. FREE FROM MERCURY.

COCKLE'S PILLS. FOR LIVER.

COCKLE'S PILLS. FOR BILE.

COCKLE'S PILLS. FOR INDIGESTION.

COCKLE'S PILLS. FOR HEARTBURN.

COCKLE'S PILLS. FOR SICK HEADACHE.

COCKLE'S PILLS. FOR ACIDITY.

COCKLE'S PILLS. IN USE EVERYWHERE.

COCKLE'S PILLS. IN USE EIGHTY FIVE YEARS.

In boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., 4s. 6d., 11s. and 22s.
Of all Medicine Vendors throughout the world.

DE PAARLSCHE

Brand Assurantie & Trust Maatschapp
Westelijke Prov. Bank Gebouwen

Opgerigt den 1sten October, 1873.

Kapitaal ... ... £20,000.
Reserve Fonds ... 30,000.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele heer B. P. DU PLESSIS, Voorzitter
De Wel-Edele heeren

J. R. DE VILLIERS,	J. J. ALBERTIJN,
J. P. THERON,	W. A. JOUBERT,
P. J. WESSELS,	S. J. VAN DER SPUIJ,
E. G. RETIEF,.	M. SMUTS DU TOIT.

BRAND DEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand sullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUST DEPARTEMENT.

Voor de Administratie en Bereddering van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen ter bezig heden.

J. L. DE VILLIERS, A.P. zn. Secretaris.

KAAPSCHE SPOORWEGEN.

TIJDTAFEL VAN JULIJ 1889.
HOOFDLIJN:
KAAPSTAD NAAR KIMBERLEY.

HEEN STATIES.	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks	Donderdag Eerste Klasse
Vertrek van	v.m.	n.m.	n.m.	n.m.
KAAPSTAD ..	7.55	3.50	8.5	8.50
Woodstock	7.59	3.54	..	..
Zoutrivier Junctie ..	8.5	4.0	8.15	8.58
Maitland	8.10	4.5	..	...
Durbanweg Junc. ..	8.35	4.33	..	...
Muldersvlei Junctie	10.1	6.11	..	...
Klapmuts	10.15	6.29	..	..
Paarl	10.35	6.52	10.6	..
Lady Grey Brug ..	10.45	7.5	10.16	..
Aank. WELLINGTON	11.1	7.25	10.33	10.45
Vert. do. ..	11.20	—	10.56	10.51
Hermon ..	12.15	..	11.44	...
Piketberg Weg. n.m	1.0	..	12.18	11.55
				v.m.
Tulbagh Weg ..	1.30	..	12.43	12.10
Ceres Weg	2.20	..	1.23	12.41
Breederivier ..	2.47	..	1.51	..
Goudini Weg ..	3.10	..	2.17	1.26
Aank. WORCESTER	3.45	..	2.40	1.45
Vert. do. ..	4.5	..	2.50	2.0
Hexrivier	5.0	..	3.42	2.40
Hexrivier Oost ..	5.45	..	4.10	3.0
Triangle	7.20	..	5.45	4.20
Aank. TOUWSRIVIER	8.10	..	6.35	5.0
Vert. do.	..	..	6.45	5.10
Constable ..	..	..	7.45	..
Matjesfontein	..	..	8.45	6.50
Vert. do. ...	...	..	9.25	6.52
Laingsburg	..	..	10.22	7.47
Grootfontein	..	..	11.50	9.6
			n.m.	
Prins Albert Weg ..	..	..	1.30	10 23
Fraserburg Weg ..	..	..	2.55	11.35
				n.m.
Aank. BEAUFT. W.	..	...	5.35	1.45
Vert. do.	...	..	6.5	1.55
Rhenosterkop ...	...	...	7.11	2.47
Nels Poort ..	..	...	8.10	3.27
Victoria West Weg	..	...	11.47	6.6
			v.m.	
Braak Poort ..	..	..	12.30	6.38
Richmond Weg ..	..	..	1.35	7.26
Deelfontein ..	..	..	2.45	8.23
Mijnfontein ..	..	..	3.15	8.48
Aank. DE AAR JNC.	..	..	4.15	9 33
Vert. do. ..	..	..	4.55	9.53
Houtkraal ..	..	..	6.4	10.10
Potfontein ..	..	..	6.43	11.24
Pauwpan ..	..	..	7.23	11.52
Krankkuil ...	...	..	8.0	12.20
Ank. ORANJERIV ...	...	...	8.40	12.53
Vert. do. ..	...	..	9.19	1.5
Witteputs ..	..	..	9.59	1.36
Belmont ..	..	..	10.38	2.8
Graspan ...	...	..	11.5	2.30
Honignestkloof ...	...	..	11.35	3.0
			n.m.	
Modderrivier ..	..	..	12.10	3.33
Spijtfontein ..	..	..	1.1	4.12
Beaconsfield ..	..	..	1.40	4.50
Aank. KIMBERLEY	..	..	1.50	5.0

Passagiers voor Stations Zout Rivier naar Worcester, er onder begrepen, mogen niet per Sneltrein reizen.

TERUG STATIES.	Dingsdag 1ste Klasse	Woensdag 1ste Klasse	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks van af Wellington na Stellenbosch
Vertrek van	v.m.			n.m.	..
KIMBERLEY ...	6.0	..	..	1.30	..
Beaconsfield ...	6.13	..	..	1.45	..
Spijtfontein ...	6.40	..	...	2.19	..
Modderrivier ...	7.8	..	..	2.50	..
Honignestkloof ..	7.41	..	..	3.28	..
Graspan ..	8.5	..	..	3.59	..
Belmont ..	8.28	..	..	4.27	...
Witteputs ..	8.52	..	..	4.55	..
Aank. ORANJERIV	9.19	..	..	5.28	..
Vertrek do	9.44	..	..	6.0	..
Krankuil ..	10.19	..	..	6.45	..
Pauwpan ..	10.49	..	...	7.20	..
Potfontein ..	11.21	..	..	8.0	..
Houtkraal ..	11.54	..	..	8.45	..
Aank. De Aar, n.m	12.39	..	..	9.35	..
Vertrek do	1.0	..	..	10.20	..
Mijnfontein .	1.48	..	..	11.25	..
				v.m.	
Deelfontein ..	2.17	..	..	12.10	
Richmond Weg ...	3.4	..	..	1.30	
Braak Poort ..	3.49	..	..	2.30	
Victoria West Weg	4.30	..	...	3.30	
Nels Poort ..	6.41	..	...	6.30	
Rhenosterkop ..	7.12	..	...	7.20	
Aank BEAUFT. W.	8.0	..	..	8.20	
Vertrek do	8.10	..	...	8.55	
Aank FRASERBG W	10.20	..	..	11.25	
Vertrek do ..	10.22	..	..	11.35	
				n.m.	
Prins Albert Weg...	11.37	..	..	1.22	
		v.m.			
Grootfontein ...	...	1.8	..	3.10	
Laingsburg .	..	2.14	..	4.37	
Matjesfontein ...	..	3.23	..	5 50	
Vertrek do ...	...	3.25	...	6.30	
Constabel ..	...	..	..	7.55	
Aank. TOUWS RIV.	..	5.25	v.m.	8.45	
Vertrek do ..	..	5.37	6.35	8.55	
Triangle	..	6.30	7.41	9.27	
Hex Rivier Oost ..	..	7.31	9.0	11.27	
Hex Rivier ..	..	7.43	9.16	11.44	
				v.m.	
Aank WORCESTER		8.22	10.1	12.20	
Vertrek do ...	...	8.27	10.16	12.55	
Goudini Weg ...	...	..	10.43	1.25	
Breede Rivier ...	...		11.10	1.52	
Ceres Weg ...	...	9.31	11.45	2.23	
Tulbagh Weg ..	..	..	12.20	2.55	
Piketberg Weg ..	..	..	12.50	3.25	
Hermon ..	..	..	1.30	4.2	
Aank WELLINGTON	..	11.17	2.20	4.52	v.m.
Vertrek do ...	..	11.22	2.30	5.5	6.0
Lady Grey Brug ..	..	11.38	2.48	5.25	6.21
Paarl	..	11.44	2.57	5.37	6.34
Klapmuts ..	..	..	3.18	..	7.0
Mulders Vlei Junctie	...	.	3.28	..	7.14
Durban Weg Junctie	...	..	4.58	7.0	8.45
Maitland	..	n.m.	5.19	7.22	9.8
Zout Rivier ..	..	1.3	5.26	7.31	9.16
Woodstock ..	..	..	5.30	...	9.21
Aank. KAAPSTAD ..	..	1.10	5.35	7.40	9.25

MALMESBURYSCHE TAKLIJN.

HEEN.				v.m.	n.m.
Vertrek Kaapstad ...	...	..	...	7.55	3.50
Durbanweg { Aank	..	..	...	8.35	4.30
Durbanweg { Vert	...	..	...	8.45	4.55
Kraaifontein	...	..	..	9.10	5.20
Klipheuvel	...	..	..	9.47	5.55
Kalabaskraal	..	..	..	10.21	6.26
Aankomst Malmesbury	...	..	...	10.50	6.45

TERUG.				v.m.	n.m
Vertrek van Malmesbury			..	6.30	2.15
Kalabaskraal	...		..	7.2	2.55
Klipheuvel	...	...	..	7.37	3.35
Kraaifontein	...		..	8.10	4.11
Durbanweg { Aank	...		..	8.31	4.32
Durbanweg { Vert	...		..	8.45	4.58
Aankomst Kaapstad	..		..	9.25	5.35

STELLENBOSSCHE TAK.

HEEN.			v.m.	n.m.
Vertrek Kaapstad ..	...	..	7.55	3.50
Durbanweg ..	{ Aank	..	8.35	4.30
	{ Vert	..	8.40	4.35
Kuils Rivier ..	...	..	8.50	4.47
Eerste Rivier ..	...	..	9.6	5.6
Lynedoch...	...	...	9.15	5.17
Vredenburg	...	..	9.24	5.30
Bosman's Crossing	...	...	..	..
Stellenbosch	...	...	9.40	5.50
Aankomst Mulders Vlei		...	10.1	6.11

TERUG.		v.m.	n.m.	Alleen Zondag.	v.m
Vertrek Mulders Vlei	..	7.14	3.28		6.18
Stellenbosch ..	...	7.37	3.50		6.39
Bosmans Crossing	...	..	..		..
Vredenburg ...	...	7.51	4.4		6.53
Lynedoch ...	...	7.59	4.13		7.2
Eerste Rivier ..	...	8.13	4.27		7.13
Kuilsrivier ..	...	8.30	4.45		7.32
Durbanweg { Aank	...	8.40	4.55		7.42
Durbanweg { Vert	...	8.45	4.58		7.43
Aankomst Kaapstad	...	9.25	5.35		8.20

Bij de plaatsen in cursief houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn.

"De Zuid Afrikaan"

EN

"VOLKSVRIEND".

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria, Ds. J. Roos.
Adelaide, C. Callaghan.
Alice, Geo. Murray.
Aliwal Noord, Sauer en Orsmond.
Barrydale, A. Helfrich.
Beaufort West, P. Teske.
Belmont, Griqualand West, J. J. de Kock.
Bloemfontein, J. F. C. v. Iddekinge.
Boshof, C. G. Marais.
Bredasdorp, John Taljard.
Britstown, J. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp, J. J. Michau.
Barberton, J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansche Syndicaat Agent.
Cala, J. M. Turvey.
Colesberg, E. van Bart.
Ceres, Jos. Fourie.
Caledon, J. Esterhuysen.
Calvinia, A. P. Keyter.
Cradock, A. Metcalf.
Clanwilliam, J. H. Norgarb.
Dordrecht, J. S. van Zijl.
Durbanville, D. S. Malan.
Darling, Jacob Cats.
Diamantvelden, S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal, ——
Embokotwa, T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek, J. C. le Roex.
Fraserburg, Geo. Hodgson.
Fauresmith, S. Rorich.
George, J. Kretzen.
Goudine, T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet, A. P. van den Berg.
Heidelberg, James du Preez.
Heilbron, O.V.S., P. M. Beijers.
Humansdorp, W. Anderson.
Hanover, C. Nathan.
Hope Town, M. C. Louw.
Hopefield, J. W. Stigling.
Jacobsdal, J. W. B. de Villiers.
Johannesburg, "Republican and Co. Loan Trust, and Agency Co. Lidt.
Kimberley, J. J. Michau.
Klerksdorp, Wm. F. Maritz.
Knysna, P. Metelerkamp.
Korannaland, G. Schonken.
Kroonstad, J. N. Blignaut.
Brakkeltrivier, Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale), A. G. H. v. Velden.
Lady Grey (Aliwal Noord), C. C. Cloete.
Ladybrand, H. P. van Heerden.
Maraisburg, D. F. Marais.
Malmesbury, H. P. du Toit en C. de Greeff, D.z.
Middelburg, Josua Naudé.
Murraysburg, A. Innes.
Moddergat, J. W. L. Hofmeyr.
Molteno, E. Hall.
Mosselbaai, E. Meyer, N. zn.
Montagu, P. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg, G. W. D. Rust.
Napier, E. G. Bell.
Namaqualand, J. G. Fisscher en Gerard Genis.
Nazareth, P. J. Naudé.
Olifantsrivier, S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn, Keyter & Co.
Paarl, T. Roos, T.zn. en D. J. A. v. d. Spuy.
Pearston, A. J. Myburgh.
Petrusville, P. J. de Vaal.
Philadelphia, H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown, R. Röper.
Philippolus (O.V.S.), Olst en Sem.
Piquetberg, J. H. Zoer.
Pietermaritzburg, G. A. F. de Graaff.
Porterville, Geo. Laurence & Co.
Port Elizabeth, F. W. Kerkes.
Potchefstroom, C. M. Douthwaite.
Pretoria, Transvaal Executeurskamer.
Prieska, B. P. van Niekerk.
Prins Albert, A. J. J. Kropholler.
Queenstown, J. G. N. van Gass.
Riversdale, L. H. Meurant.
Richmond, A. P. de Villiers.
Riebeek West, F. Rousouw.
Robertson, J. A. Neethling.
Riebeekskasteel, D. Krige.
Somerset West, Johan Theunissen.
Stellenbosch, W. J. de Kock en K. J. Bastiaans.
Swellendam, G. Reinecke.
Saldanhabaai en St. Helena Baai, J. A. Schickerling.
Schietfontein, — Sterrenberg.
Sutherland, H. P. van Eijk.
Somerset Oost, A. H. Hofmeyr.
Tarkastad, E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P. O. Welgevonden (distrikt Uitenhage), W. B. Mohr.
Tulbagh, H. Fagan.
Uitenhage, A. de Villiers.
Uitrecht (Transvaal), H. L. Neethling.
Uniondale, G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp, P. B. van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O., D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg, D. Vermooten.
Villiersdorp, W. Roux.
Victoria West, I. J. van der Merwe.
Wijnberg, G. de Kock.
Winburg, E. Roberts.
Willowmoore, J. Williams.
Winterberg, Fort Beaufort, R. Staveshage.
Wellington, J. Addey Malherbe en J. F. Pentz & Co.
Worcester, F. Lindenberg.
Wakkerstroom, D. D. Bierman, Jr.

NEDERLAND — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

Orsmond's groote Afrikaansche Geneesmiddel

Neemt dagelijks toe in populariteit door de Kolonie.

DE aandacht van ingezetenen van de Kaapkolonie, Oranje Vrijstaat en Natal wordt ernstig bepaald bij deze kostbare Medicijn, gemaakt van Kaapsche Wortels.

Daar dit een MIDDEL is voor BLOEDONGESTELDHEDEN en een SPECIFIEK VOOR KOORTSEN, moet geen huisgezin zonder een voorraad voor huishoudelijk gebruik zijn.

Voor Kwalen eigen aan het vrouwelijk geslacht is het ongeëvenaard.

Probeer het Geneesmiddel

VOOR

Huidziekte, Eczema, Syphilitische en ander Uitslagen, Kwalen van de Urine Organen, Slechte Spijsvertering, Lever Aandoeningen en Chronische Rheumatiek,

Bij elke bottel is een pamphlet in Engelsch, Hollandsch, Duitsch en Kaffersch, bevattende vele getuigschriften.

Verkrijgbaar bij alle Medicijnen Handelaars door de Kolonie.

ALLEEN BEREID DOOR

G. E. COOK, CHEMIST,

KING WILLIAMS TOWN.

Malmesbury Executeurskamer en Voogdij en Brand Assurantie Maatschappij

Ingelijfd bij Acte van Parlement No. 10 van 1889.

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V. Voorzitter.
De Wel-Ed. heeren

P. RYAN.	D. J. ACKERMAN, Jr.
C. P. BASSON.	G. W. D. RUST.
N. J. H. CROBER.	A. W. LOUW.

AUDITEUREN:

De WelEd. Heeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS.

De Directeuren vergaderen elken Dingsdag, 's voormiddags, in den Zomer ten 9 uur, in den Winter ten 10 uur.

B. WETHMAR, Secretaris.

AAN ROOKERS.

OPREGTE Transvaal en Koloniale Tabak van de BESTE KWALITEIT.

Verkrijgbaar bij

C. DE JONGH,
Tabakshandelaar,
5 St. Georgestraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE

Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

18 Dec.—ROSLIN CASTLE, Kapt. WEBSTER, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

Westelijke Provinciebank

PAARL.

Nominaal Kapitaal £50,000
Opbetaald Kapitaal 30,000
Reservefonds 26,000

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voorzitter.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.zn.
— B. P. DU PLESSIS.
— F. J. P. RETIEF.
CONSTANT WAHL.
— J. P. RETIEF.
— J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Ageerend Bestuurder.

Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen:—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.

De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.

Worcester Com. Bank.—Worcester.
Wellington Bank.—Wellington.
Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbesigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen Dingsdags en Vrijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestierder.

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE

VOOR HET

Administreren en Beredderen van Boedels.

OPGERIGT A. D. 1836.

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No. 27, 1888.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,400. In 168 Aandeelen van £175.
Bedrag onder Administratie meer dan £625,000 Sterling.

DIRECTEUREN:

Edele ALFRED EBDEN, President.
De WelEdele heeren

R. MYBURGH.	J. A. BAM.
J. C. OVERBEEK.	G. SICHEL.

Voor de Administratie van Boedels en ander Eigendom als Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Direkteuren vergaderen iederen DINGSDAG en VRIJDAG, te elf ure 's morgens.

Kantoren: No. 6, Kerkplein, Kaapstad.

HY. GIBSON, Secretaris.

EXECUTEURSKAMER,

Akte van Overeenkomst, gedagteekend 1 April, 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Opbetaald en Opgeloopen Kapitaal £48,000.

DIREKTEUREN:

De Ed. heer J. H. HOFMEYR, L.W.R., *Voorzitter.*

De WelEd. heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
" I. P. H. VAN DER POEL,
" W. MARSH,
" G. C. GIE.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren of anderszins, gelieven haar aan te stellen of te benoemen slechts onder den naam van "De Executeurskamer in Kaapstad."

De Direktie administreert Insolvente Boedels door haren Secretaris.

Op last van de Direkteuren,

J. H. N. ROOS,
Waarn. Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer,
Adderleystraat, hoek van de Waalstraat,
Kaapstad.

De Zuid Afrikaansche Onderlinge Levens Verzekering Maatschappij.

Gevestigd in 1845.

Hoofd Kantoor: Darlingstraat, Kaapstad.

Voorsitter: Sir THOMAS SCANLEN, K.C.M.G

Opgeloopen Fonds £1,101,612
Allen belegd in Zuid Afrikaansche Securiteiten.

Jaarlijksch } Premiums ... £111,941
Inkomen } Interest ... 60,470

AANLOKKELIJKE TREKKEN.
Volmaakte Securiteit.
Vrij van Bepe kingen.
Groote Bonussen ieder DRIE JAREN.
Spoedige betaling van Vorderingen.
Geen Verbeuring Regulaties.
Vrije Woning en Reizen.
Alle winsten komen de Leden toe,
Matige Uitgaven.
Geen persoonlijke Verantwoordelijkheid.
Liberale Overgaafsch Waarden.

WILLIAM MARSHALL,
Secretaris.

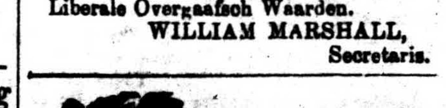

MANDJES! MANDJES!

W. H. W. BARENDS

HANDELAAR in Viesh, Vastwerk, Bottelmandjes, Gedekte Mandjes, Druivenmandjes, Handmandjes, Bushelmandjes, Gesneden Rottingen voor Stoelen en Heele Rottingen, de goedkoopste in de Kaap. Alsook Kajatenhouten Vaten en Emmers met Koperen Beslag, Zeilkribben van alle soorten, enz., enz.

Boerenplein, onder de St. Stephens Kerk, 66 Breestraat, Kaapstad.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

TARTAR, Kapt. TRAVERS, 11 Dec.
MOOR, Kapt. GRIFFIN, 25 Dec.
MEXICAN, Kapt. JONES, 8 Januarij.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aansoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

OPREGTE

AAMBEIJEN MIXTUUR

VAN

J. H. VOS, Sen.

TE KOOP ALLEEN BIJ

HEYNES, MATHE & Co

HOEK DER

Adderley en Langemarktstraten,

KAAPSTAD.

Het is het beste Aambeijen Middel bekend.

"Werkt als een wonder."

JONES' RHEUMATICURO.

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK, RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Herw. OTTO PADEL, van Tinana, die maan den lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genesen. Hij schrijft:—*'Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dat deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.'"* Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika.

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engesche Agenten in het groot:— W. SUTTON & Co Bow Churchyard, Londen.

De Paarlsche Bank,

PAARL.

OPGERIGT, SEPTEMBER 1852

Nominaal Kapitaal... ... ... £41,430
Opbetaald Kapitaal... 13,810
Reservefonds 11,810

DIRECTEUREN:

Wel-Edele Heer J. A. BERNHARDI, Voorz.
" " P. C. LE ROUX.
" " SEB. V. VAN NIEKERK
" " P. B. DE VILLE.
" " JAC. BLIGNAUT.
" " A. J. MARAIS, J. zn.
" " GID. JOUBERT, W. zn.
" " G. J. MALHERBE.
" " F. J. HUGO, P.z.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Disconto te beslissen.

Agent Kaapstad: *Union Bank.*

J. J. F. LE ROUX, Kassier.

ALGEMEENE

Boedel en Weeskamer

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1856; ingelijfd bij Acte van Parlement No. 31 van 1861.

KAPITAAL £20,000
RESERVEFONDS £9,600

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele Heer R. M. ROSS, Voorzitter.

De Wel-Edele Heeren

W. J. KNIGHT,	J. R. REID,
J. F. WICHT,	F. F. RUTHERFOORD
J. P. ROUX, M.D.,	F. J. B. LANGERMAN

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren

J. P. F. JURITZ. | M. A. BERGH.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven he te benoemen en aan te stellen als "De Raad van Directeuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestierd worden door de Secretaris, voor wiensdaden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

W. A. CURREY, Secretaris.

Gebouwen der Kamer,
6 Adderleystraat, Kaapstad

Het beste Geschenk

DAT een goede echtgenoot kan geven aan zijne echtgenoote is een goede KOOKKAGCHEL.
Prijzen van £2 10s. tot £30.
Te verkrijgen bij

J. DUFFETT.

Kaapstad, 23 Burgstraat.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,

Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,

BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,

HUN VERTOONKAMERS DIE

30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten 0 6 6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Ezels, Paarden, of Ossen, volgens de diepte is, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Ezel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines vereischen geene kostbare opzetting en stukken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,

Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.

KAAPSTAD.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jenken en chronische aandoeningen van de huid, en bij watersucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Swaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

Geen connectie met eenige andere Bezigheid in de Kolonie.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet bezitten.

Snij **Machinen**

DE MASSEY MAAIJER.
DE MASSEY ZELFBINDER.

De ligtste, goedkoopste en beste Machine.

Iedere Landbouwer, die een goede Machine noodig heeft voor den naderenden Oogst, behoorde dadelijk een bestelling te doen voor den beroemden Albion Maaijer No. 3, nu in prijs verminderd tot £25.

R. M. ROSS & Co.,

STRANDSTRAAT, KAAPSTAD,

Eenige Agenten voor bovengenoemde Machines

De Homœopatische Huisvriend

DOOR

DRS. GUERNSEY en THOMAS,

VERKRIJGBAAR BIJ

LENNON en TEBB, Kaapstad, B. G. LENNON & Co., Port Elizabeth

"De Graaff-Reinetter"

IS het eenige Hollandsche Nieuwsblad in de Middellanden dat tweemaal per Week zijne verschijning maakt, en dat niet schroomt voor den Afrikaner Bond en de Afrikaner Partij te velde te trekken. Het wordt door al de voornaamste Boeren in de Middellanden gelezen, en als ADVERTEERMIDDEL staat het voor geen ander Nieuwsblad achteruit Geen vooruitgaande Afrikaner behoort zonder de "Graaff-Reinetter" te zijn.

Inteekeningsprijs £1 2s. 6d.; per Post gezonden £1 7s. 6d.

J. E. McCUSKER, Eigenaar.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REEVES, handelende onder den stijl of de firma van REEVES & REEVES, Groenteplein

D

DEEL 59.

MUTUAL

Lessee en Eigenaar de heer
Bestuurder ... de heer
Muziek Directeur... de heer

SCHITTERENDE

VAN

BRAHA

EMPIRE MIN

In hunne Zeldzame

Soirees D'

TOEGANG KA

4s., 2s. e

Gereserveerde Plaat

en ZONEN.

600 Extra Vett Bokke

OP WOEN

18 DECEMBER

ZULLEN opgemeld bliek verkocht KLAPMUTS STATI extra conditie en zul sent zijn.

T. J. L

Paarl, 11 Dec. 188

J. S. MARAIS & C

MALMESB

Executeurs

In den Boedel van vrouw JOHANNA C BARD, geb. SMIT.

DE Executeuren in boedel zullen pub

TE KLIPDRIFTS

OP VRI

20 DEZE

8 Ezels
87 Schapen
1 Wagen

En wat verder zal boden.

B. WET

De heeren J. W. MOO Afslager

DENTIS

DR. BERKS T. HUTCH Surg., Lic. Den. Su kunde, 2 Nieuwe Straat, heid aan de Paarl (Mrs. K soeken naar Malmesbury (op den eersten Woensdag, W cial Hotel), op den derden lenbosch (Mrs. Wiums), de maand om kunsttanden in uittrekken, ens.

GETROUWD met S aan de woning va MOMSEN, op 16 Dece Wel-Eerw. C. F. M PETRUS JACOBUS Potchefstroom, met J NA MARIA PET SCHOOR, derde docht heer W. A. VAN SCHOOR

OP 14 dezer, schonk frisschen Zoon.

J. J. M
H. M.

Moddergat, Somers

KENNISG

IN den ouderdom va leed op Zondag, 1 te Zeepunt, SARAH NA SUSANNAH, t liefde dochter van P Diep en innig betreurd

AAN Familie word dat Jezus de vi onze openigste en lief R....A, heeft wegg ... Zij is ons voorn er twee in den hemel Engelen schaar. W dank toe aan Dr. V familie, ook het huis GIDEON KRIGE, voor bewezen. De Heere voor.

De bedroefd

W. E. A
J. ACKE

Gez. 182

Stellenbosch, 16 D

OVERLEDEN t Zondag, 15 d moeder THEODOSI NA WENTZEL, den heer THOMAS SCHOLTZ, oud 59 ja diep betreurd.

Uit naam der ge

C.